

Hoërskool Tuine

SOSIALE MEDIA BELEID VIR PERSONEEL, OUIERS, VOOGDE EN LEERDERS

255 Bornmann Straat, Pretoria Tuine, 0082
Posbus 48066, Hercules, 0030   Tel (012) 379-6181
Epos: admin@hstuine.co.za   hoof@hstuine.co.za

1. INDEKS

2. TITEL VAN DIE BELEID
3. EFFEKTIEWE DATUM
4. HERSIENINGSGESKIEDENIS
5. DATUM VAN VOLGENDE HERSIENING
6. AANHEF
7. WOORDOMSKRYWINGS, VERKLARING VAN TERME GEBRUIK EN AKRONIEME
8. WETGEWENDE RAAMWERK
9. DOEL VAN DIE BELEID
10. OMVANG EN TOEPASSING VAN DIE BELEID
11. GEBRUIK VAN SOSIALE MEDIA EN SOSIALE NETWERK OP SKOOL OF TYDENS ENIGE SKOOLAKTIWITEIT
12. SOSIALE MEDIA EN ONDERWYS
13. ROLLE EN VERANTWOORDELIKHEDE
14. KERNRISIKO'S VIR DIE SKOOL, PERSONEEL EN LEERDERS
15. OORTREDING VAN DIE BELEID
16. BESTUUR VAN VERANDERINGE EN VOORTSPRUITENDE KWESSIES
17. BELEIDSWYSIGINGS
18. KORT TITEL
19. GOEDKEURING VAN DIE BELEID

BYLAAG A - Gebruik van die Skoolskool se rekenaar-, IT- en kommunikasiestelsels

BYLAAG B - Internet toegang en gebruik

BYLAAG C - E-pos toegang en gebruik

BYLAAG D - Die Skoolwebwerf / (Facebook) Bladsy

BYLAAG E - Gebruik van tablette (Gesik vir skole waar tablette gebruik word)

BYLAAG F - Selfone, slim horlosies en ander elektroniese/digitale toestelle by die skool

BYLAAG G - Digitale Burgerskap Riglyne vir Leerders

BYLAAG H - Leerders wat sosiale media gebruik

BYLAAG I - Drukwerk op skoldrukkers / fotokopieerders vir en deur leerders

BYLAAG J - Openbaarmakingbeleid deur Leerders

BYLAAG K - (Sekspletse) en opname van enige leerder deur 'n ander leerder op enige manier met behulp van sosiale media

BYLAAG L – Kuberboelie, Kuberwangedrag, Teistering en / of enige vorm van Intimidasie

BYLAAG M - Gebruik van beelde deur Personeel

BYLAAG N - Ouers en Sosiale Media in die Skool

BYLAAG O-Gebruik van selfone / elektroniese toestelle deur enige leerders

BYLAAG P- Onaanvaarbare Praktyke met betrekking tot die gebruik van selfone of enige ander elektroniese toestel

BYLAAG Q - LEERDER GEBRUIKSOOREENKOMS

2. TITEL VAN DIE BELEID

Die SOSIALE MEDIA BELEID VIR PERSONEEL, OUERS, VOOGDE EN LEERDERS van Hoërskool Tuine

3. EFFEKTIEWE DATUM

17 Februarie 2021

4. HERSIENINGSGESKIEDENIS

Soos Gewysig Op:
17 Februarie 2021

5. DATUM VAN VOLGENDE HERSIENING

April 2024

6. AANHEF

- a) Die groei in digitale tegnologie en die opkoms van sosiale media-platforms oor die afgelope paar jaar het die wyse waarop mense met mekaar kommunikeer, inligting deel en uitruil met behulp van selfone en ander elektroniese kommunikasietoestelle totaal verander. Soveel so dat gewone kommunikasie per pos en per faks selde plaasvind.
- b) Die Handves van Regte in hoofstuk 2 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika bevestig die demokratiese waardes en regte van menswaardigheid, gelykheid en vryheid. Dit verleen voorts die reg van natuurlike of regspersone om die hof te nader om hul regte af te dwing wanneer dit bedreig of geskend word. Die relevante regte is juis dié regte waarin 'n persoon se waardigheid beskerm en gerespekteer word, fisiese en psigiese integriteit, gelykheid en vryheid van spraak. Baie van die genoemde regte is nie absoluut nie en mag beperk word ingevolge artikel 36 van die SA Grondwet, maar die te nakoming van die regte moet regverdigbaar en redelik wees in 'n oop en demokratiese samelewing. Een van die regte - die reg op vryheid van spraak is nie absoluut nie, maar beperk tot die skending van ander persone se reg op waardigheid en privaatheid. Dit moet altyd deur gebruikers van sosiale media in gedagte gehou word dat inligting wat aanlyn gedeel, geplaas of gepubliseer word, vir ewig in die digitale en publieke domein is, selfs nadat dit oënskynlik verwyder/uitgevee is.
- c) Alle skoolpersoneel, ouers, opvoeders en leerders is onderworpe aan 'n vlak van openbare ondersoek bo en behalwe die meerderheid van werknemers weens hul werk en interaksie met leerders en ander rolspelers in die skoolmilieu. Vir baie is web-gebaseerde, digitale en ander elektroniese kommunikasie 'n noodsaaklike deel van hul sosiale en professionele lewens. Die genoemded digitale interaksie stel professionele, privaatheids- en veiligheidsuitdagings en daar is veral kommer oor die

gemak waarmee professionele grense oorskry kan word tydens enige opvoederleerder of opvoeder-ouer interaksie wat kan plaasvind en slegs met diensverskaffers en met amptenare van die Departement. Dit volg dus dat elke lid van die skoolgemeenskap persoonlik verantwoordelik is vir die elektroniese en digitale inhoud wat hulle plaas, publiseer of kommunikeer op enige sosiale media-platform en – netwerk in die kuberruimte.

- d) Hierdie beleid moet saamgelees word met ander skoolbeleide wat deel vorm van die visie, missie, etos en veral die skool se gedragskode en word ook deur die skool se ander beleide, reëls en regulasies beheer en gereguleer.

7. WOORDOMSKRYWINGS, VERKLARING VAN TERME GEBRUIK EN AKRONIEME

7.1. Definisies en verduidelikings (Techno Speak)

Term	Verduideliking
Toegang	Betekén die reg, geleentheid of middele om te koop of om inligting te verkry.
Program/toepassing	'n Program is 'n sagteware program. 'n Program verwys gewoonlik na sagteware wat op slimfone, tablette of ander elektroniese/digitale toestelle gelaai is en gebruik word. Programme is gewoonlik beskikbaar deur programverspreidingsplatforms wat deur die eienaar van 'n mobiele/digitale bedryfstelsel bedryf of op 'n toetstel/bediener gelaai is soos die (Apple App Store), (Google Play) en (Windows Phone Store). Sommige programme is gratis terwyl ander aangekoop moet word.
Blok [keer]	Om 'n persoon of 'n nommer te blokkeer, is 'n manier om sosiale-netwerk-interaksies met daardie persoon te stop. Blokkering is 'n besonder bruikbare manier om "spam" (gemorspos) te vermy en om mense te voorkom om 'n persoon aanlyn te laster of lastig te val.
Blog	'n (Blog) (kort vir we(blog) is 'n soort aanlyn dagboek, waar 'n persoon gereeld plasings oor hul lewe, passies, besigheid, nuus, menings, gedagtes of ander belange te plaas. Dit is 'n manier om hul eie ruimte in die virtuele wêreld te hê, bv. WordPress, (blog)ger, ens.
Bluetooth	Bluetooth is 'n elektroniese digitale tegnologie wat in baie elektroniese toestelle, selfone en slimfone ingebou is. Dit is die elektroniese oordraging van beelde, skakels, musiek, video's en klankopnames tussen gekoppelde digitale toestelle.
Sellurêre Telefoon / Selfoon	'n Selfoon is 'n telekommunikasie toestel wat radiogolwe oor 'n netwerkgebied gebruik (selle) en word op 'n vaste plek bedien deur 'n selfoon of basisstasie, sodat oproepe digitall oor 'n wye verskeidenheid, na 'n vaste landlyn of via die internet na ander ontvangsteestelle en landlyn telephone verbind kan word.
Katvis (Catfishing)	Om iemand in 'n verhouding in te lok deur 'n fiktiewe aanlyn persoonlikheid of persona aan te neem of om voort te gee om iemand anders te wees.

Ketting van Publikasie	Die ketting van publikasie verwys na elke persoon wat deel, plasing, hou of kommentaar lewer oor 'n plasing op enige sosiale media platform.
Kletskamer	'n Kletskamer is 'n program/toepassing op die internet waar mense in regte (virtuele) tyd kan kommunikeer, dit wil sê wanneer jy 'n gesprekslyn begin, kan die ander persoon dit dadelik sien en kan dadelik reageer. Voorbeelde van die mees gewildste daarvan is WhatsApp, Snapchat, Facebook, Instagram en SMS.
Kind en / of minderjarige	Beteken 'n persoon onder die ouderdom van 18 jaar.
Kopiereg	Kopieregte beskerm die reg van 'n skrywer om die voortplanting en gebruik van enige kreatiewe uitdrukkings wat in tasbare vorm vasgestel is, te beheer, soos literêre werke, enige klankopname, grafiese werke, fotografiese werke, oudiovisuele werke, elektroniese werke en musiekwerke. Dit is onwettig om kopieregmateriaal te reproduseer en te gebruik via sosiale media kanale sonder toestemming van die kopiereg eienaar.
Kuber afknouery/boelie	Skool kuber afknouerys is die opsetlike of nalatige gebruik van elektroniese media wat skade aan 'n ander leerder of opvoeder veroorsaak, negatiewe impak op die opvoeding van daardie leerder, of skep omstandighede wat nie vir onderrig of leer bevorderlik is nie.
Kuber Flikker	Is die praktyk waar eksplisiete beelde gedeel word via (Bluetooth) / (Wi-Fi) aan niksvermoedende ontvangers en of ander persone.
Kuber agtervolging	Kuber agtervolging (ook bekend as kuber teistering) is wanneer iemand die internet gebruik om ongewenste voorskotte te dreig of te maak teenoor iemand anders. Hierdie soort teistering kan fisiese, emosionele en sielkundige skade aan die slagoffer veroorsaak.
Deepfake	Is 'n steeds groeiende vorm van onweloweglik misbruik, waarin die gesigte van persone gemanipuleer en digitaal opgelê word / foto's op naakte liggame of ander onsedelike / kompromisvolle en / of inhoudsverskille geplaas word. Dit is 'n praktyk wat nou die beskikbare gesigswisseltegnologie van enige persoon gebruik. Dit staan ook bekend as "morph porn".
Laster	Verdediging kan gedefinieer word as die onregmatige, opsetlike, internasionale publikasie van woorde, beelde, foto's, video's, klankopnames, tekeninge, skakels of gedrag ten opsigte van 'n ander persoon (in die geval van hierdie beleid insluitend die skool) wat die gevolg is van besering sy / haar status, goeie naam en / of reputasie.
Toestel	Vir die doel van hierdie beleid, word die woord "toestel" bedoel om enige persoonlike elektroniese item, soos (maar nie beperk tot) 'n (Apple iPad), (iPhone), (iPod), Android-toestel of tablet, skootrekenaars, (notebooks), selfone, slimfoon, kameras, slim horlosies, (iPods), (eReaders), speletoeestelle soos (Nintendo DS), (PS Vita), (USB), geheue stokke, simkaarte, geheue kaarte, CD-ROM's, DVD's en enige ander digitale media toestelle wat in

	staat is om data oor te dra via draadlose media oordrag soos die Air Drop funksie, wat op (Apple) toestelle ens voorkom.
Versprei / verspreiding / plaasing	In terme van hierdie beleid beteken en sluit die volgende in: a) stuur, voorsien, uitstal, oordra of kommunikeer aan 'n ander persoon, of b) Besikbaar stel vir toegang of toegang deur 'n ander persoon, hetsy persoonlik of elektronies, digitaal of op enige ander wyse.
Opvoeder	Beteken enige persoon, uitgesonderd 'n persoon wat aangestel word om uitsluitlik buitemuurse pligte uit te voer, wat ander persone leer, opvoed of lei of wat professionele opvoedkundige dienste, insluitend professionele terapie en opvoedkundige sielkundige dienste, by die skool aanbied.
Ingebedde kodes	Unieke kodes wat verskaf word om ander te lok om aanlyn-inhoud te deel sonder dat die deeler die inhoud moet aanbied. Deur middel van 'n ingeboude kode, is dit moontlik om video's in iemand anders se sosiale media rekening te vertoon sonder om daardie persoon te vereis om die bronvideo-lêer te host. Ingebedde kodes word dikwels deur kopieregseienaars gebruik om ander aan te moedig om hul inhoud te deel via sosiale media kanale.
Emoji	'n Emoji is 'n voorstelling van 'n gesigsuitdrukking of ander prent of simbool. Emotikone word oor die algemeen gebruik in elektroniese kommunikasie om die skrywer se gevoelens of beoogde toon oor te dra en kan gebruik word as 'n metode om van 'n persoon se kommentaar of pos te stem.
Emotikon	'N Emotikon is 'n klein beeld, staties of geanimeerd, wat 'n gesigsuitdrukking, 'n entiteit, beeld of 'n konsep (onder ander moontlikhede) in digitale kommunikasie verteenwoordig. Dit kan gebruik word om "hou van" of "afkeer" of saamstem of nie saamstem met 'n pos en of boodskap op 'n sosiale media platform nie.
Enkripsie	Beteken wanneer 'n boodskap van 'n digitale toestel aangestuurd word soos 'n slimfoon/toestel, dit heeltemaal "opgebreek" word en onleesbaar gemaak word totdat dit oopgemaak word deur die ontvanger.
Firewalls	(Firewalls) word gebruik om te verhoed dat onbevoegde internetgebruikers toegang tot privaat netwerke of rekenaars wat op die internet verbind word, toegang verkry. Alle boodskappe wat die rekenaar binnegaan of verlaat, gaan deur die (firewall), wat elke boodskap ondersoek en blokkeer diegene wat nie aan die gespesifiseerde sekuriteitskriteria voldoen nie.
Fraping	Fraping is die aksie om iemand se (Facebook)-profiel en status te wysig sonder die persoon se toestemming. (Fraping) vind gewoonlik plaas wanneer 'n persoon sy of haar (Facebook)-rekening aangeskakel is en hom of haar kwesbaar maak en oopmaak vir misbruik op inskrywings op sy/haar Facebook profile/blad.

Vryheid van spraak	Die reg op vryheid van uitdrukking is nie 'n onbeperkte reg nie. Dit moet gebalanseer word teen mededingende regte soos die reg op 'n onbelemmerde reputasie en die reg op waardigheid.
Groep/Forum	'n Groep op 'n sosiale netwerk is 'n groep mense wat almal dieselfde belangstelling deel of aan dieselfde groep op WhtsApp behoort wat almal se boodskappe wat geplaas word kan sien en gewoonlik deur 'n administrator beheer en gestig word. Groepe kan veroorsaak dat mense met mense kommunikeer wat hulle nie reeds ken nie of met mense wat hulle andersins geblokkeer het om toegang tot hul sosiale netwerk inhoud te verkry.
Hutsteken (#)(“hashtag”)	'n Hutsteken is 'n woord of frase voorafgegaan deur 'n Huts (#) teken wat op sosiale media-webwerwe (veral Twitter) gebruik word om boodskappe oor 'n spesifieke onderwerp te identifiseer. Tensy die boodskappe beskerm of privaat is, kan enigeen wat die hutsteken volg, sien wat ander gebruikers onder die Hutsteken skryf. Die Hutsteken moedig debatte tussen 'n wye groep mense aan, maar kan gebruikers ook blootstel aan die oneerlike sienings / afwykende kommentaar van ander en selfs haatspraak.
Haatspraak	Haatspraak is enige spraak; gebaar of optrede, skryf of vertoning wat verbode is omdat dit geweld of nadelige optrede teen 'n beskermde individu of groep kan aanhits, of omdat dit 'n beskermde individu of groep ontwig of intimideer. Die wet kan 'n beskermde individu of 'n beskermde groep identifiseer deur gestremdheid, etnisiteit, geslag, nasionaliteit, godsdiens, ras, seksuele oriëntasie of ander eienskappe.
Gasheerinhoud	Teks, foto's, klank, video of ander inligting in digitale vorm wat opgelaai word en woon in die sosiale media-rekening van die skrywer van 'n sosiale media-openbaarmaking. As inhoud van die internet afgelaai word en dan na 'n sosiale media-rekening opgelaai word, word die inhoud aangebied. Dit is oor die algemeen onwettig om inhoud publiek op die internet te gasheer sonder om eers die toestemming van die kopiereg-eienaar te verkry.
HTML	(Hypertext Markup Language) (HTML) is die standaard kodifisering vir die skep van webblaaie en webprogramme.
Beeld/afbeelding	Beteken 'n stilstaande of bewegende beeld, al dan nie verander. 'n Persoon kan beskou word dat hy/sy 'n beeld aan 'n ander persoon versprei het of 'n websakkel na ander aangestuur het al het die ander persoon nie die afbeelding gesien of toegang tot dit gehad het of nie.
Onvanpaste Inhoud	Beteken, maar is nie beperk nie tot enige visuele uitbeeldings en / of memes wat immoreel / aanstootlik en / of onwelvoeglik is, of enige materiaal wat skadelik is vir minderjariges of enige ander lid van die skoolgemeenskap. Kategorieë onder hierdie onderwerp sluit in alle vorme van pornografie, haatgroepe, haatspraak, geweld, onwettige aktiwiteite, ekstremistiese groepe, en aanlynadvertensies, teistering, kuber afknouery, dreigemente, webwerwe wat inhoud aanmoedig wat onveilige gedrag pleeg soos ekstreme dieet of dwelms, eet versteurings of

	selfbeskadiging van kinders, skakels of hiperskakels na onvanpaste webwerwe, woorde, haatspraak, rassisme, foto's, teks, sekstekste, ens. Dit sluit ook in: werklike of gesimuleerde geweld en / of onsedelike dade, insluitende seks, seksueel eksplisiete inhoud, alle vorme van pornografie, onwettige beelde van seksuele misbruik van kinders, inhoud wat haatspraak gebaseer op ras, godsdienste of seksuele voorkeur bevorder, xenofobie, werklike haatspraak en / of inhoud wat misdadige geweld opdrag gee of bevorder, inhoud wat gewelddadige ekstremisme, Satanisme of die bevordering van enige van die voormelde.
Inligtingstelsels / Netwerk (e)	Die stelsels wat bestaan uit die netwerk van alle kommunikasiekanale wat binne die skool gebruik word. Dit beteken ook dat data tussen rekenaarsstelsels oorgedra word; sluit bedrade en draadlose tegnologie en ander elektroniese kommunikasie toestelle in.
IP adres (Internetprotokoladres)	'n IP adres is soortgelyk aan 'n ID nommer waar die persoon wat die inhoud geplaas het deur middel van die eienaar van die bediener of toepassing van die ligging van die IP adres opgespoor kan word.
Onderskep	Die gehoor of ander verkryging van die inhoud van enige elektroniese kommunikasie op enige manier sodat sommige of al die inhoud van 'n kommunikasie beskikbaar is vir 'n ander persoon as die sender of ontvanger of beoogde ontvanger daarvan, en sluit die - (a) monitering van sodanige kommunikasie deur middel van 'n moniterings toestel; (b) kyk, ondersoek of inspekteer van die inhoud van enige indirekte kommunikasie; en (c) die verskuiwing van enige indirekte kommunikasie vanaf sy bestemming na enige ander bestemming.
Leerder	Beteken enige ingeskrewe leerder by die skool wat opleiding ontvang of verplig is om onderwys te ontvang ingevolge die Skolewet, 1996.
Liking	Om van die inhoud van 'n plasing te hou, is 'n virtuele manier om die inhoud goed te keur of te ondersteun met die "like simbool". Die meeste sosiale netwerk-webwerwe het 'n soortgelyke instrument wat gebruikers toelaat om die virtuele ekwivalent van 'n 'thumbs up' vir inhoud (op Twitter 'n (tweet) te merk as 'gunsteling'). Om aan te dui dat jy van 'n opmerking hou, kan veroorsaak dat die inhoud op die tydlyn en nuusvoer verskyn en dus aan vriende en volgelinge of aan die algemene publiek versend word. Om hierdie rede, om van 'n beledigende pos/plasing te hou, kan in sommige gevalle beskou word as kuber afknouery / immoreel / intimiderende / aanstootlike gedrag en kan lei tot regstappe.

Ouers	Beteken: a) die biologiese of aannemende ouer of wettige voog van 'n leerder; b) die persoon wat wettiglik geregtig is op die toesig van 'n leerder; of; c) die persoon wat onderneem om die verpligtinge van 'n persoon waarna verwys word in paragrawe (a) en (b) na die leerder se opvoeding op skool te voldoen.
Netiket	Netiket kan gedefinieer word as die toepaslike hoflike sosiale gedrag oor selfone/rekenaars/digitaal toestelle deur middel van stem-, sosiale media-platforms, rekenaarnetwerke, aanlyn digitaal skakels en -toestelle en veral in die aanlyn-omgewing.
Amptelike inhoud	Publieke beskikbare aanlyn-inhoud wat deur die skool geskep en openbaar gemaak is, word geverifieer weens die feit dat dit toeganklik is op die skool se webwerf.
Phishing	Aanvalle met phishing of Web spoofing gebruik bedrieglike webwerwe om iemand te mislei om vertroulike persoonlike inligting, soos kredietkaartnommers, rekening gebruikersname en wagwoorde en ID nommers weg te gee. Dit staan bekend as phishing omdat aanvallers "visvang" vir persoonlike inligting en probeer om 'n gebruiker te lok om dit te voorsien.
Besit	Vir die doeleindes van hierdie beleid sluit die term "besit" in dat dit beheer, gebruik, aanskakel, aanhouding of instandhouding, tans of in die verlede, van enige selfoon, slimfoon, digitaal toestel en enige ander elektroniese toestel insluitende situasies waarin die item is (a) in die besit is van 'n persoon, of (b) geberg in is 'n ander item wat onder die beheer van die persoon is, soos in die persoon se klere, rugsak, sporttas, enige ander houer / sak, voertuig, of (c) in enige persoon se kluis, lessenaar of ander skool eiendom, of (d) op enige ander plek op skool eiendom of by 'n skoolaktiwiteit of enige ander skoolondersteunde geleentheid/aktiwiteit op of weg van die skoolterrein, of (e) op enige voertuig, bus of (f) enige ander georganiseerde vervoer op 'n persoon se selfoon of enige ander elektroniese toestel wat aan 'n persoon behoort of blykbaar behoort.
Inskrywing/plasing	Inhoud insluitend maar nie beperk tot teks, skakels, hiperskakels, enige prent, prente, klank (klankopname, podcast) en video's wat deur enige individu by 'n sosiale media-platform / program gevoeg word nie. Inhoud insluitend maar nie beperk tot teks, skakels, hiperskakels, enige prent, prente, klank (klankopname, (podcast)) en video's wat deur enige individu by 'n sosiale media-platform / program gevoeg word nie.
Skoolhoof	Beteken 'n opvoeder wat aangestel of as hoof van die skool optree
[Aanlyn] Profielbladsy	Dit is die inligting oor 'n persoon wat hy / sy skryf en plaas op sy / haar sosiale netwerk-tuiste (soos (Facebook), (Snapchat), (WhatsApp) of selfs Instagram en enige ander applikasie). Dit bevat hul besonderhede, hul voorkeure en afkeure en persoonlike belange en lei soms tot oorverdeling.

Publisering	Webuitgewery, of "aanlyn publisering", is die proses om inhoud op die internet te publiseer. Dit sluit in die skep en oplaai van webwerwe, opdatering Webbladsye, en plaas (Blogs) aanlyn en op enige program of ander sosiale media platform. Die gepubliseerde inhoud kan teks, skakels, hiperskakels, beelde, skermkiekies, video's en ander media insluitend die berging, aflaai en verspreiding van inligting op (USB), DVD's en CD's en op rekenaarhardeskywe.
Regstreeelse Inhoud ("Real Time")	Regstreekse inhoud is wanneer inhoud direk regstreeks terwyl dit gebeur aan 'n ander te stuur. Regstreekse inhoud kan nie geredigeer word of verander word nie die ontvangster kan alles sien en hoor soos die gebeure plaasvind.
Wraak Pornografie	Die skep, verspreiding of dreigement om valse of regte pornografie of eksplisiete beelde te versprei sonder 'n persoon se toestemming / kennis, ook bekend as "nie-konsensuele pornografie" of "wraakporno", is 'n inbreuk op privaatheid en 'n skending van die reg tot waardigheid, en is nie vryheid van uitdrukking in verhouding tot die skoolgemeenskap nie.
Skool	Beteken skool wat leerders in een of meer grade inskryf. Van een graad na 'n ander graad
Skoolbeheerliggaam	Beteken die [skool] beheerliggaam beoog in artikel 16 (1) van die Skolewet, 1996.
Skool - amptelike gebruik	Verwys na wanneer enige persoon namens die skool deelneem in verband met hul rol in die gebruik van sosiale media om namens of vir die skool te kommunikeer.
Skermkoot ("Screenshot")	'n Skermkoot of skermopname is 'n foto wat deur 'n rekenaar-, selfoon- of tabletgebruiker geneem word om die sigbare items op die skerm op te neem. Skermkiekies word dikwels gebruik om 'n rekenaarprogram te demonstreer of 'n spesifieke tegniese probleem wat 'n persoon mag hê, te verduidelik. Skermkiekies kan ook gebruik word om bewyse van kuberpesterwerk aan te teken. Leerders moet veral bewus wees van die feit dat skermkiekies gebruik kan word om enige inkriminerende foto's op te neem of te dupliseer of boodskappe wat hulle hoop, sal uitgegee word.
Selfie	'n Digitale foto wat self deur die eienaar van 'n selfoon geneem word (en dit ook kan ander insluit), wat gewoonlik met 'n selfoon geneem word, en deur middel van sosiale media geplaas of gedeel word.
Sekstekste	Om in die konteks van hierdie beleid te sien, kan gedefinieer word as beelde, boodskappe, [digitale] skakels, klankopnames of video's wat gegenereer word deur minderjariges onder die ouderdom van 18 jaar wat van seksuele aard is of as onsedeloos / aanstootlik /immoreel beskou word.
Slimfoon	'n Slimfoon is 'n selfoon wat in ontwerp is om baie van die funksies van 'n gewone rekenaar te verrig.
Slimhorlosie	'n Slim horlosie is 'n draagbare toestel wat ontwerp is om op die pols gedra te word, net soos 'n tradisionele horlosie. Slim horlosies kan gekoppel word aan 'n slimfoon en gebruik om data / boodskappe te lees en boodskappe te ontvang en te stuur.

Sosiale Media	Beteken 'n versameling interaktiewe aanlyn platforms en gereedskap wat individue, groepe en organisasies gebruik om inhoud, profiele, menings, insigte, ervarings, perspektiewe en media te deel. Dit maak voorsiening vir die skepping en uitruil van gebruikersgegenereerde inhoud.
Sosiale Media Rekening	'n Verpersonaliseerde teenwoordigheid binne 'n sosiale netwerkkanaal wat deur 'n individu op versoek ingestel word. YouTube, Twitter, Facebook, G-mail en ander sosiale netwerkkanaale laat gebruikers toe om hul eie sosiale media-rekening aan te meld, wat hulle kan gebruik om inhoud- en statusopdaterings saam te werk, te deel. Wanneer 'n gebruiker deur middel van 'n sosiale media rekening kommunikeer, word hul openbaarmakings toegeskryf aan hul gebruikersprofiel.
Sosiale Media-openbaarmaking	Blogplasinge, Blogopmerkings, statusopdaterings, sms-boodskappe, plasinge via e-pos, prente, digitale skakels, klankopnames, video-opnames of enige ander inligting wat deur 'n sosiale media-kanaal beskikbaar gestel word. Sosiale media onthullings is die werklike kommunikasie wat 'n gebruiker versprei deur 'n sosiale media kanaal, gewoonlik deur middel van hul sosiale media rekening.
Sosiale netwerk-webwerf	Beteken 'n webgebaseerde diens wat individue toelaat om: a) 'n openbare of semi-openbare profiel bou; b) kontakte of vriende met ander gebruikers deel; en c) Hul lysie van kontakte of vriende en dié wat deur ander binne die stelsel gemaak is, besigtig; Die aard en naam van hierdie kontakte of vriende mag van webwerf tot plek verskil.
Sosiale media platform(s)	Beteken sosiale media-platforms soos (Google+), (Blogs), programme, mikrobladsye, wiki's, sosiale netwerke, (YouTube), (WhatsApp), (Snapchat), (Twitter), (Tinder), (Qooh.me), (Facebook), (Musical.ly), (LinkedIn) of ander sosiale boekmerkdienste. dienste en enige ander aanlyn-samewerking, deel- of publiseerplatform, hetsy via die web, 'n mobiele toestel, sms-boodskappe of enige ander bestaande en / of toekomstige kommunikasie medium.
Gemorspos	Gemorspos, ook bekend as "junk" e-pos, waar ongevraagde boodskappe per grootmaat e-pos of via SMS of enige ander program gestuur word. Dit kan lei tot die uitwissing of inbraak van bankrekening of die verspreiding van wanware.
Personeel	In hierdie beleid beteken 'n persoon in diens by die skool en sluit permanente, tydelike en toevallige personeel, sportafrigters, alle opvoeders en vrywilligers in hul tyd by die skool of tydens enige skoolaktiwiteit of skoolgeborgde aktiwiteit.
Stelsel hardeware	Enige meganiese of elektroniese toestel gekoppel aan 'n rekenaarstelsel, insluitend die sentrale verwerkingseenheid en bykomende of bykomende toestelle soos drukkers en eksterne skyfstasies en (USB) -stokke / toestelle.
Stelsel sagteware	Rekenaarprogrammatuur wat ontwerp is om die rekenaarhardeware te bedryf en te beheer en 'n platform te bied vir die uitvoer van toepassings-programmatuur.

Tablet	'n Sleutelbordlose rekenaar wat op 'n skerm vertoon word, wat jy gebruik deur dit met jou vingers of 'n stilusto te navigeer. Voorbeelde sluit in (iPads) en (Samsung Galaxytabs).
Merker of Kortskakel	'n Merker is 'n skakel wat gebruik word om 'n artikel of webwerf te beskryf. In 'n sosiale konteks is 'n merker 'n spesiale kort skakel. Wanneer iemand gemerk word, word 'n skakel geskep na hulle sosiale netwerkprofiel.
Tegnologie	Elektroniese/digitale toestelle, netwerkinfrastruktuur of enige toepassings insluitend maar nie beperk tot sagteware, aanlynhulpbronne, digitale gereedskap, sosiale media en e-pos nie.
Terme en Voorwaardes	Baie webwerwe en aanlyntoepassings het 'n "I accept"-skakel. Indien daarop geklik word aanvaar die gebruiker alle terme en voorwaardes soos deur die platform bepaal dit kan insluit enige vertroulike persoonlike inligting. Gebruikers moet dus versigtig wees wat op die platform geplaas word gesê word of gedoen word.
Troll	'n Internet term wat gebruik word om iemand te beskryf wat doelbewus in stryd is met omstrede en aanstootlike opmerkings in 'n poging om ander uit te daag.
Tweets, Twitter en hertweets	'n Tweet is 'n 140-karakter sosiale media openbaarmaking versprei op die Twitter mikro-(Blogging) diens. hertweets is tweets van een Twitter -gebruiker wat weer gedeel word deur 'n ander Twitter-gebruiker. Hertweet is hoe inligting op Twitter versprei.
Upskirting/ Downblousing/ Creepshot	Verwys na die daad van die neem van 'n foto (ook bekend as 'n creepshot) van onderaf van 'n vroulike persoon se rok sonder hul toestemming. In dieselfde manier is Downblousing die neem van 'n foto van 'n vroulike persoon van hul bloes of sonder hul toestemming. Hierdie praktyke word spesifiek verban in ons skool en sal hanteer word in terme van hierdie beleid en die dissiplinêre beleid van die skool en word beskou as 'n onsedelike / onsedelike daad en as verspreiding van pornografie of as sekstekst. Dit sluit ook in die ongevraagde afneem van videos en ander klankopnames en skakels.
URL	'n Term vir 'n internet- of webwerfadres. (Dit staan vir (Uniform Resource Locator)).
Gebruikersprofiel	Sosiale media rekeninghouers pas hul gebruikersprofiel aan op 'n sosiale media platform met spesifieke inligting oor hulself wat ander gebruikers beskikbaar gestel kan word. (Bv Facebook).
Video-, klank- en foto-deelwebwerwe	Video-, oudio- en foto-deelwebwerwe waar webwerwe / programme wat 'n gebruiker toelaat wat toegang het tot sulke webwerwe / programme om video's, klanke en foto's op te laai en te deel wat deur web gebruikers oor die hele (Flickr) wêreld gesien / gehoor kan word, bv. (Flickr), (YouTube), (iTunes) (U), (Vimeo), (SoundCloud), (Twitter), (Tinder), (Qooh.me), (Snapchat), (Instagram), ens.
Viraal	Inhoud (gewoonlik 'n foto, video of ander inligting) word gesê dat dit viraal gegaan (geword) het wanneer dit vinnig en wyd van een internetgebruiker na 'n ander versprei word partykeer binne sekondes nadat dit geplasing is.

Webblad	'n Webblad is 'n elektroniese dokument wat in html geskep is wat op die internet verskyn wanneer jy die adres van die webblad invoer of gaan.
Webwerf	Die term webwerf beteken enige versameling elektronies geskepte materiaal wat in 'n rekenaar bediener-lêer argief geplaas word sodat dit publiek toeganklik is, oor die internet, met behulp van hiperteks-oordrag protokol of enige opvolger protokol. ('N Webwerf is bloot 'n versameling webbladsye). Jy moet drie dinge hê om 'n webwerf op die internet te plaas: 'n domeinnaam, 'n webwerf en 'n (webhost).
WhatsApp	Is 'n sosiale media platform waarvan die ouderdomsbepערking 13 is. Deur WhatsApp te gebruik laat die verbruiker toe dat om toegang tot die verbruikers se adresboek en groepe te verkry en met Facebook deel. Alhoewel inhoud na 30 dae verval word dit nog steeds op 'n bediener geberg.
Wi-Fi	(Wi-Fi) is 'n manier om breëband internettoestel te gebruik. 'n Toestel wat 'n sender genoem word, ontvang inligting vanaf die internet via 'n breëband verbinding. Die sender omsit die inligting in 'n radio sein en stuur dit na (Wi-Fi)-toestelle.
YouTube	Youtube is 'n gewilde video (hosting) webwerf waar mense vidoes en ander soortgelyke beeldmateriaal kan oplaai, kyk, deel, kommentaar lewer en video's beoordeel en kan aflaai en ander versprei.

7.2. Akronieme

Akronieme	Verduideliking
Prog	Program
GDO	Gauteng Department van Onderwys
HOD	Hoof van Department van Onderwys
IT	Inligtingstegnologie
LUR	Lid van die Uitvoerende Raad vir Onderwys
RICA	Regulasie van die Wet op Onderskepping van Kommunikasie en Voorsiening van Kommunikasieverwante Inligting, 2002 (Wet 70 van 2002)
BL	Skoolbeheerliggaam
SBS	Skoolbestuurspan

8. WETGEWENDE RAAMWERK

8.1. Regsraamwerk

- a) Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996
- b) Verenigde Nasies se Konvensie oor die Regte van die Kind, 1989
- c) Suid-Afrikaanse Skolewet 84 van 1996
- d) Wet op die Indiensneming van Opvoeders 76 van 1998
- e) Wet op Elektroniese Kommunikasie 36 van 2005
- f) Wet op Elektroniese Kommunikasie en Transaksies 25 van 2002, soos gewysig
- g) Wet op Films en Publikasies 65 van 1996
- h) Wet op die Beskerming teen Teistering 17 van 2011

- i) Strafproseswet 51 van 1977
- j) Wysigingswet op Strafreë (Seksuele Misdrywe en Verwante Aangeleenthede) ("SORMA") 32 van 2007
- k) Wet op Outeursreg 98 van 1978
- l) Wet op die Bevordering van Gelykheid en Voorkoming van Billike /Onbillike Diskriminasie 4 van 2000
- m) Kinderwet 38 van 2005
- n) Regulasie van die Onderskepping van Kommunikasie en Voorsiening van Kommunikasie-verwante Inligting Wet 70 van 2002 ("RICA")
- o) Riglyne vir Die Veiligheid in skole, Departement van Basiese Onderwys, 2010
- p) Wet op die Beskerming van Persoonlike Inligting
- q) Wet op Openbare Administrasie Inligting
- r) Openbare Administratiewe Geregtigheidswet
- s) Die Wet op Verbruikersbeskerming 68 van 2008
- t) SARO-etiese kode
- u) Die Nasionale Regulasies vir veiligheidsmaatreëls by openbare skole

8.2. Verwante Beleide

Hierdie beleid moet saamgelees word met die volgende skoolbeleid en -dokumente:

- a) Die skool se selfoonbeleid
- b) Anti-Boelie beleid
- c) Seksuele Teisteringbeleid
- d) Skoolveiligheidsbeleid
- e) Skool Gedragskode en Reëls
- f) Skool se Ouer Gedragskode
- g) Nasionale Riglyne vir die oorweging van beheerliggame in die aanneming van 'n Gedragskode vir Leerders

9. DOEL VAN DIE BELEID

Hierdie beleids is saamgestel om:

- a) Bewusmaking te bevorder onder lede van die skoolgemeenskap van die geleentheid wat deur sosiale media vir leerders, opvoeders, ouers en skole in die skoolomgewing gebied word, insluitend leiding oor die gebruik van sosiale media en verwante risiko's, tussen leerders, leerders en opvoeders, asook tussen 'n ouer van 'n leerder en 'n opvoeder en enige ander personeel van die skool.
- b) Reguleer die gebruik van die skool se digitale inligtingstelsels om enige kommunikasieverwante inligting, en die toepaslike gebruik van sosiale media-platforms deur opvoeders, nie-opvoeders, ouers en leerders oor te dra. Die skool erken die gebruik van sosiale media as 'n manier van kommunikasie, maar besef ook dat om die gebruik van sosiale media te optimaliseer, dit op 'n verantwoordelik wyse moet geskied.
- c) Stel die skoolgemeenskap in kennis dat dieselfde wette wat van toepassing is op daaglikse interaksies tussen persone van aangesig tot aangesig, van toepassing is op sosiale media en die gebruik van sosiale media-platforms ten opsigte van inhoud en plasinge /plasinge en inhoud en gedrag.
- d) Die skool word wettiglik beskou as 'n regs persoon. Net so, wanneer werknemers en leerders van die skool en lede van die skoolgemeenskap hul regte uitoefen, moet dit

nie inbreuk maak op die regte van die skool of ander nie. Eenvoudig gestel, vryheid van spraak kan slegs uitgeoefen word op die voorwaarde dat die regte van ander ongedeerd is. Daar moet op gelet word dat daar 'n dun lyn is tussen dit wat aanvaarbaar en onaanvaarbaar is.

- e) Om alle lede van die skoolgemeenskap te beskerm teen enige regsrisiko's en blootstelling en om alle personeel en leerders te beskerm en te verseker dat alle gebruikers en ontvangers van boodskappe op sosiale media-platforms van die skool kan onderskei dat dit wettige inligting van die skool af is.

10. OMVANG EN TOEPASSING VAN DIE BELEID

- a) Hierdie beleid is van toepassing op alle gebruikers en gebruik / bestuurders van sosiale media wat gebruik word en benodig word vir enige skoolverwante doel en ongeag of die betrokke persone in 'n amptelike hoedanigheid bydra tot sosiale media-toepassings / sagteware / programme wat deur enige eksterne organisasies voorsien word of nie. Die beginsels wat in hierdie beleid uiteengesit word, is daar om te verseker dat die gebruik van sosiale media op verantwoordelike wyse onderneem word en dat vertroulikheid van leerders, ouers en personeel en ander skoolinligting / -rekords en die reputasie van die skool beskerm word.
- b) Hierdie beleid geld ook vir alle gebruikers van die skool se inligting- en inligtingstelsels. Dit geld ook vir die uitdrukking van menings en opmerkings deur opvoeders, nie-opvoeders, ouers en leerders op sosiale media wat op enige wyse met die skool verband hou of negatief die skool se beeld kan beïnvloed of die skool se goeie naam en eer op enige manier kan benadeel. Die inhoud van enige skoolgedrewe sosiale media-webwerf moet uitsluitlik vir professionele sake van die skool wees en moet positief op die skool reflekteer.
- c) Versuim om hierdie beleid na te kom, soos met ander beleide by die skool, kan lei tot dissiplinêre optrede soos voorgeskryf in die skool se Gedragskode en Skoolreëls en / of ingevolge hierdie beleid en verwante beleide en ander arbeidsaangeleenthede en ingevolge die gemene reg en ander wetgewing.
- d) Hierdie beleid dek die gebruik van alle inligting-, digitale- en kommunikasie-tegnologieë, dws digitale en elektroniese toestelle, rekeninge en fasiliteite wat deur die leerders, personeel en ouers by die skool toeganklik is, hetsy in privaatbesit, of nie, op die skool se versoek gekoop is nie, en alle toestelle en dienste vanen aan die skool. Dit sluit in, maar is nie beperk nie tot, iPads, tablette, skootrekenaars, persoonlike rekenaars, robotte toestelle, selfone, slimhorlosies, slimfone, digitale/elektroniese speeltoestelle, mediaspelers, aanmelding (intekening) en e-pos rekeninge wat deur die skool en derde partye aangebied word. Toegang tot enige derdeparty diens bestuur deur of toegang tot die skool.
- e) Leerders, opvoeders en personeel gee hiermee uitdruklik enige reg op privaatheid in enigiets wat hulle skep, stoor, stuur of ontvang op die skool se netwerk of enige elektroniese toestel wat die leerder /ouer na die skool toe te bring, wat 'n negatiewe invloed op die regte van ander in die skoolgemeenskap kan hê, prys.

11. GEBRUIK VAN SOSIALE MEDIA EN SOSIALE NETWERK OP SKOOL OF TYDENS ENIGE SKOOLAKTIWITEIT

- a) Werknemers en leerders by die skool moet die volgende in ag neem wanneer sosiale media- en sosiale netwerkwerwe gebruik word:
- i. Soos met alle aanlyn-kommunikasie-instrumente, moet die sosiale media-omgewing bestuur word op so 'n manier dat dit nie alles in beslag neem nie.
  - ii. Kennis moet geneem word van die kopieregwet. Waar bronne op enige manier gebruik word, moet krediet aan al sodanige bronne gegee word.
  - iii. Wetende en / of opsetlike implementering van enige rekenaarvirusse, wanware of sagteware met kwaadwillige voorneme op enige skool IT-toerusting of 'n skoolnetwerk sal lei tot dissiplinêre stappe, insluitend eise vir kostes aangegaan deur die skool.
  - iv. Die skool sal al die IT-toerusting van die skool gereeld nagaan vir enige rekenaarvirusse, malware of sagteware en sal verseker dat die nuutste weergawe van die antivirusprogram op alle stelsels geïnstalleer word.
  - v. Privaatheid en omsigtigheid moet verantwoordelik toegepas word, aangesien enige kommunikasie na ander gebruikers gestuur kan word en / of in die publieke domein geplaas kan word. Die vervaag van sosiale en professionele lyne moet vermy word, aangesien dit kan lei tot verleentheid of andersins onvanpaste openbarings, byvoorbeeld wanneer aktiwiteite soos uitnodiging, verbintenis of opvolging tussen personeel, opvoeders, ouers en leerders op sosiale media ingestel word is belaaï met probleme en moet eerder vermy word.
  - vi. Alle gebruikers moet hulself vertrouwd maak met privaatheidinstellings en vermy die deel van inligting wat hulle nie in enige publieke domein en die kunberruimte wil hê nie.
  - vii. Alle gebruikers moet versigtig wees om geen kompromieë of onvanpaslike boodskappe te deel wat hul reputasie op skool en / of later in die lewe kan beskadig nie.
  - viii. Geen leerder mag 'n geheuestokkie (USB) / CD verwyder sonder die toestemming van die gebruiker verwyder en/of enige inhoud wat 'n ander leerder aan werk tydens 'n werkopdrag / eksamen / klaswerk / oefening, sodoende uitvee of veroorsaak dat die elektroniese inhoud gekorrupteer of uitgevee word nie.
  - ix. Werknemers en leerders wat die skool se IT-toerusting gebruik moet verseker dat hul USB-toestelle/CDs virusvry is voordat hulle IT-toerusting van die skool inbring / toegang verkry.
  - x. Opvoeders en personeel moet rekening hou met tyd wat spandeer word op persoonlike sosiale media terwyl hulle in die klaskamer werk. Geen opvoeder mag enige sosiale media gebruik of toegang tot hul selfone of enige ander elektroniese/digitale toestel onder toesig van leerders tydens eksamens / toetse hê nie. Hulle moet seker maak dat hul selfone tydens sodanige toesig gedemp word.
  - xi. 'n Eksplisiete dreigement op 'n internetwebwerf / enige sosiale media-platform/ SMS teen 'n skoolwerknemer, 'n leerder, 'n ouer of enige skoolverwante personeel word verbied. Dit is ook van toepassing op enige app- of internetwebwerf wat binne die skool toeganklik was op die oomblik dat die bedreiging gemaak is of beskikbaar was vir derde partye wat gewerk of gestudeer het op die skoolterrein op die oomblik dat die dreigement gemaak is en die dreigement kon redelik geïnterpreteer word as 'n inbreuk op privaatheid of 'n bedreiging vir die veiligheid

en / of vir die veiligheid en sekuriteit van die bedreigde individu weens sy of haar pligte of diensstatus of status as ouer en / of leerder van die skool.

- b) Die skoolhoof of 'n ander gedelegeerde van die skool moet skriftelik, alle amptelike skool sosiale media rekeninge en e-pos rekeninge goedkeur.
- c) Die eis deur enige personeel of leerder om die reg van "vryheid van uitdrukking" in die gebruik van sosiale media van die skool se fasiliteite is onderworpe aan wetlike beperkings en dit gee nie aan geen ander persoon die reg om aan enigiemand of enige persoon onbehoorlike, lasterlike of imorele of onbetaamlike en/of onbehoorlike of onsedelike inhoud van enige aard of videos te stuur en/of te deel nie, te viktimiseer, te kuberboelie te intimideer nie. In hierdie verband verwys die ketting van publikasie na elke persoon wat inhoud deel, inskrywings deel, kommentaar lewer oor 'n plasing (dws (liking)), (emoticons) en / of (emoji's)). Dit beteken dat die inhoud onderskryf word en 'n persoon wettiglik aanspreeklik kan maak indien die persoon wat in die plasing genoem of uitgebeeld word, besluit om enige verdere stappe / regsaksie te neem teen al diegene in die ketting van publikasie. Daarom het enige administrateurs van Facebook-groepe en WhatsApp-groepe en anders sosiale mediaplatforms die oorhoofse verantwoordelikheid om te verseker dat hulle nie inhoud wat lasterlik, beledigend en / of aanstootlik / immoreel is, aanbied/deel/aanstuur nie. In effek beteken dit dat die persoon wat die plasing maak, 'n groot mate van verantwoordelikheid sal hê - maar die administrateur van 'n groep sal ook aanspreeklik wees.
- d) Behoorlike oorweging moet altyd aan die dag gelê word deur enigiemand wat sosiale mediaplatforms op enige selfoon, skool IT-toerusting of enige ander elektroniese/digitale toestel gebruik om te verseker dat daar die nodige sensitiwiteit en potensiaal om aanstoot te gee met betrekking tot die gebruik van aanstootlike taal, beelde, video's en / of bespreking die onderwerpe van godsdienste, seksuele voorkeure, ras, politiek, politieke sienings of enige ander omstrede kwessies wat 'n gelaaiete emosionele reaksie kan uitlok, te voorkom. Individue sal volle verantwoordelikheid aanvaar vir hul persoonlike elektroniese/digitale tegnologie-toestelle en die inhoud wat op die genoemde toestelle gestoor word.
- e) Slegs persone wat gemagtig is om dit te doen, mag inligting op die amptelike sosiale media rekeninge / webwerwe / programme van die skool plaas. Personeel wat verantwoordelik is vir die administrasie van die skool se sosiale netwerkrekeninge en of die stuur van e-posse in die naam van die skool sal gemagtig wees om dit namens die skoolhoof te doen nadat die nodige magtiging skriftelik verleen is. Personeel se persoonlike digitale/elektroniese toestelle sal nie skoollisensieerde programmatuur of sagteware bevat nie, tensy dit skriftelik deur die skoolhoof goedgekeur is.
- f) Niemand mag enige IT-toerusting van die skool beskadig, vandaliseer en vernietig of enige skool geïnstalleerde sagteware of sekuriteitsprogrammatuur uitvee nie.
- g) Opvoeders wat vooraf goedkeuring van die skoolhoof het en vir onderrigdoeleindes YouTube-video's gebruik as deel van hul opvoedkundige program, behoort leerders te voorsien van die toepaslike netiket van sosiale media, insluitende die vestiging van aanvaarbare gedragstandaarde tydens die gebruik van sosiale media.

- h) Vertroulikheid van persoonlike of kontakbesonderhede van personeel, leerders, ouers, sakevennote, kontrakteurs, skenkers, borge en agente van die skoollede word beskerm deur die bepalings van die Wet op die Beskerming van Persoonlike Inligting en sodanige inligting mag nie op enige sosiale media platforms sonder eksplisiete voorafgaande toestemming, versprei of aan 'n ander party bekend gemaak word nie. Geen leerder se persoonlike besonderhede mag met enige buite persoon/derde party gedeel word nie, en indien nodig, word dit slegs deur middel van 'n lasbrief of hofbevel deur die party wat die inligting versoek, verstrek. (Dit sluit enige (CCTV)-opnames, klankopnames, geskrewe rekords, digitale rekords en ander video's in). Dit sluit nie sakekontakte of ander volwasse persone in wat ingestem het dat hul kontakbesonderhede bekend gemaak word nie. Opvoeders en personeel moet waaksaam wees om deurentyd die toepaslike privaatheid van leerders se inligting te handhaaf, selfs al het hulle toestemming gekry om inhoud te openbaar via 'n amptelike sosiale media rekening te publiseer. Geen rapport, ander inligting of beeld van enige leerder mag per e-pos deur enige ander elektroniese/digitale toestel of selfoon aan 'n ouer gestuur word deur enige sosiale media-program / sagteware / pdf of platform te gebruik. Slegs harde kopieë kan deur die leerder in 'n verseëelde koevert aan die ouer beskikbaar gestel word of deur die ouer persoonlik afgehaal word. Opvoeders of personeel mag nie foto's/afbeeldings/skakels na sulke inligting van enige leerders op hul persoonlike webwerwe of enige ander persoonlike program of sosiale media-platform plaas nie of enige besonderhede of beelde stoor of enige besonderhede rakende enige leerder via genoemde platforms / programme met enige persoon bespreek of enige sulke inligting aanstuur of deel nie. Individue mag nie vertroulike skoolinligting op persoonlike digitale toestelle berg nie.
- i) Alle gebruikers van sosiale netwerkplatforms moet die liggingdienste vir alle programme afskakel.
- j) Wees verantwoordelik en respekvol - elke BL-lid, leerder, ouer en personeellid is persoonlik verantwoordelik vir hul plasings en aksies op sosiale media ten opsigte van die skool of enige skoolaktiwiteit en verwante aangeleenthede. Daar word van hulle verwag om goeie oordeel, gesonde verstand en respek te toon wanneer hulle aan aanlyn sosiale media platforms of ander internet platforms deelneem. Hulle mag nie beledigende, aanstootlike, immorele taal gebruik nie. As 'n persoon twyfel, moet hulle eerder niks publiseer of plaas nie. As hulle beledig of onbetaamlik behandel word, moet hulle nie aan 'n aanlyn-geskil / debat deelneem nie, maar moet hulle eerder die saak aanmeld by die skoolhoof wat die skool se prokureur sal raadpleeg en, indien nodig, die BL inlig.
- k) Indien 'n boodskap ontvang word via WhatsApp, SMS, e-pos, klank of enige ander geskrewe formaat of enige ander sosiale media-platform wat geag sal word as aanstootlik, vernederend, beledigend, dreigend, intimiderend, beledigend of onweloweglik te wees, sal die skoolontvanger nie verplig wees om te reageer nie en moet die saak aan die skoolhoof rapporteer vir verdere optrede.

12. SOSIALE MEDIA EN ONDERWYS

- a) Wanneer digitale tegnologie in die skoolmieu in die opvoedingsproses gebruik word, is daar talle voordele vir leerders. Dit sluit onder meer geleenthede vir akademiese en sosiale ondersteuning in, en in die besonder:

- i. Die gebruik van enige sosiale media in leerareas wanneer leerders aanlyn werk en sosiale en tegnologiese vaardighede verkry wat nodig is om in die hedendaagse samelewing en digitale era te kan werk en funksioneer.
- ii. Diversiteit in vorms van sosiale media geletterdheid aangesien aanlyn-interaksies wissel van suiwer vriendskapgedrewe tot interaksie met ander op 'n intellektuele vlak en wat leerders ten opsigte van sosialisering en opvoeding bevoordeel vir deelname aan toekomstige sosiale of werksomgewings.
- iii. Die veranderende aard van opvoeding waarin deelname aan sosiale media belangrike nuwe leergeleenthede bied wat deur opvoedkundige praktyke gebruik kan word via die nuwe sosiale instrumente.

13. ROLLE EN VERANTWOORDELIKHEDE

13.1. BL

- a) Die BL is verantwoordelik vir die goedkeuring van die sosiale media beleid en vir die beoordeling van die funksionaliteit van die beleid. Dit sal bestuur word deur die Finansieskomitee wat gereelde inligting ontvang oor e-veiligheidsgevalle en moniteringsverslae. 'n Lid van die Beheerliggaam sal deur die BL aangestel word om verantwoordelik te wees vir skakeling met die skoolhoof oor alle aangeleenthede rakende sosiale media en hierdie beleid.
- b) Die rol van die Sosiale Media-koördineerder sal die volgende insluit:
  - i. Gereelde vergaderings met die skoolhoof of personeellid verantwoordelik vir sosiale media in die skool.
  - ii. Gereelde monitering van e-veiligheidsvoorvalle en oortredings en kwessies wat lei tot intervensies deur die skoolhoof en of sake wat die aandag van die BL benodig.
  - iii. Verslagdoening van relevante inligting aan die Finansiële Komitee vergaderings van sy / haar bevindings en interaksies.
  - iv. Die daarstelling vir die begroting van finansies om by te bly met die nuutste tegnologiese vooruitgang ten beste van die skool en die leerders.

13.2. Skoolhoof en / of sy / haar afgevaardigde

- a) Lig gebruikers in dat lasterlike, neerhalende, vals of aanstootlike kommentaar wat gemaak word onaanvaarbaar is en ander onvanpasbare inhoud wat op die skool se sosiale internet webwerf bladsy of soortgelyke platforms gedeel/geplasing word, sal deur die administrateur verwyder word.
- b) Sorg dat leerders en werknemers netiket toepas vir alle aanlynaktiwiteite.
- c) Spesifiseer wanneer en vir watter doel die gebruik van sosiale media-platforms aanvaarbaar is binne die skoolomgewing.
- d) Maak seker dat aanlyn-aktiwiteite wat deur opvoeders beplan word, ouderdomsgeskikte webwerwe insluit.
- e) Sorg dat leerders en werknemers aan kritiese denkvaardighede, digitale geletterdheid en aanlyn veiligheidsmaatreëls ingelig word sodat hulle veilig in die aanlynwêreld kan werk en navigeer.
- f) Moedig leerders en werknemers aan om verantwoordelik op te tree en bewus te wees van die gevolge wat verband hou met die gebruik van sosiale media.
- g) Maak seker dat leerders bewus is van die moontlike negatiewe gevolge van internetgebruik.
- h) Leerders op 'n ouderdomsvolle wyse op te voed en in te lig oor die risiko's en gevare wat betrokke is by die gebruik van sosiale media, veral wanneer sommige

van die risiko's en gevare voorkom in die huis en skoolkonteks (bv. kuber afknouery, “flaming”, sekstekste, crimen injuria, teistering ens).

- i) Adviseer leerders en werknemers van die skool dat enige aanlyngedrag wat teenstrydig met die gedragskode vir leerders, die gedragskode vir werknemers en die gedragskode vir ouers kan wees kan lei tot dissiplinêre optrede.

13.3. Ander Personeel, Werknemers en Opvoeders van die Skool (personeel)

Enige personeellid is verplig om:

- a) Wanneer sosiale media buite die klaskamer gebruik word vir opvoedkundige doeleindes, sulke aanlynmedia as 'n uitbreiding van die klaskamer / werksomgewing by die skool te beskou en daarom moet die volgende in ag geneem word:
  - i. Wat toelaatbaar is in 'n klaskamer / die werksomgewing is aanvaarbaar aanlyn en enigiets wat ontoelaatbaar is, sal ook onaanvaarbaar aanlyn wees.
  - ii. Personeel moet nie leerders op sosiale media-platforms “befriend” nie, behalwe op die webwerwe wat spesifiek vir professionele doeleindes ontwerp is.
  - iii. Personeel moet nooit aanlyn kommunikasie op 'n een-tot-een-basis met 'n leerder of selfs 'n groep leerders hê nie. Slegs die skoolhoof mag toestemming gee vir die oprigting van 'n groep en 'n persoon wat deur die skoolhoof gedelegeer word, moet die groep moniteer en dadelik 'n skermgreep neem van enige onvantoepaslike inhoud en rapporteer, dit sluit in enige onvanpaste kommunikasie, beelde, memes, video's, skakels of ander hiperskakels.
- b) Elke personeellid moet:
  - i. Bewus wees daarvan dat aanlynaktiwiteite 'n invloed kan hê op hul persoonlike reputasie, beeld en vermoë om met kollegas, ouers en leerders te kommunikeer.
  - ii. Wees altyd professioneel, gebruik korrekte spelling, leestekens en wees ten alle tye hoflik.
  - iii. Respekteer die behoeftes vir diskresie en vertroulikheid ten opsigte van persoonlike inligting, en ander sensitiewe inligting wat dalk nie vir openbare bespreking geskik is nie.
  - iv. Probeer om binne die grense van redelikheid, neutraal, objektief en professioneel te bly oor aangeleenthede wat aangebied en bespreek word op opvoedkundige platforms of webwerwe wat vir opvoedkundige doeleindes bedoel is.
  - v. Verwyder enige materiaal wat aanstootlik, onvanpas of andersins irriteerbaar is teenoor ander gebruikers.
  - vi. Wees bedag op kommunikasie per e-pos / WhatsApp met ouers en leerders oor leerders se akademies prestasie en dissiplinêre aangeleenthede. Dit moet so gedoen word dat dit nie op die [mens]waardigheid van die leerder en die ouer inbreuk maak nie en gebruik slegs die aangewese skool e-pos adresse / groepe om dit te doen.
- c) In die algemeen, wanneer sosiale media gebruik word, moet personeel nie:
  - i. Neem deel aan privaat lewendige gesprekke op die internet met leerders en hul ouers (bv. Facebook, WhatsApp, Snapchat, Instagram, Twitter, SMS, ens.) nie.
  - ii. Persoonlike selffoonnommers/epos adresse met leerders en ouers uitruil en/of verskaf nie.
  - iii. Betrek word by enige aanlyn kommunikasie met leerders / ouers van 'n persoonlike aard, nie.
  - iv. Nooi of het leerders / ouers ingesluit as 'vriende' op enige persoonlike / private sosiale netwerk-werwe, of aanvaar leerders / ouers as 'vriende' van ander sosiale netwerk-webwerwe.
  - v. Foto's of video's van leerders sonder ouer / voog toestemming te neem en te versprei nie

- vi. enige afbeeldings of video's van skoolpersoneel, leerders of enige aspek van skoolbedrywigheede sonder toestemming of goedkeuring te versprei aan enige persoon nie.
  - vii. Enige onvanpaste beelde of ander onvanpaste materiaal op enige elektroniese toestel / rekenaars van die skool te versprei of te plaas nie.
  - viii. Bogenoemde materiaal kan vir dissiplinêre doeleindes gestoor word as bewys op 'n goedgekeurde hardeskyf / geheue stok / CD / DVD van die skool waartoe slegs deur gemagtigde personeellede toegang mag verkry en sodanige material moet op 'n veilige plek onder die slot gestoor word.
- d) Indien sosiale media in die onderrig- en leerproses gebruik word, sal die skool / opvoeder in beheer:
- i. Sorg dat die privaatheidinstellings gehandhaaf word om die sigbaarheid van die inhoud te beperk tot die aangewese gehoor.
  - ii. Kommunikasie- en samewerkingsvoorwaardes met leerders voor die gebruik van sosiale media bespreek en seker maak hulle verstaan die beperkings.
- e) Dit moet altyd in gedagte gehou word dat persone wat as "vriende" geklassifiseer word, die vermoë het om inligting met ander af te laai en te deel.
- f) Personeel moet nie leerders of mede-werkers bespreek of skoolbeleid of personeel in die openbaar oor die algemeen kritiseer op sosiale media nie.
- g) Opvoeders mag nie inskrywings of iets doen wat hulle nie as opvoeder in die klaskamer sou sê of doen nie. (Opvoeders moet onthou dat alle aanlyn kommunikasie op die skool se stelsels gestoor word en gemoniteer kan word).
- h) Indien enige negatiewe inligting op enige sosiale netwerk-webwerf onder die aandag van enige personeelid kom, moet hulle dit soos vereis deur die wet, rapporteer.
- i) Personeel is verantwoordelik vir hul optrede (en die gevolge daarvan) wanneer hulle sosiale media gebruik:
- i. Personeel is verantwoordelik vir al hul eie sosiale media inhoud en gebruik.
  - ii. Personeel sal verantwoordelik gehou word vir enige oortreding van hierdie beleid.
  - iii. Personeel mag nie oormatige tyd spandeer tydens die skooldag vir die gebruik van sosiale media nie. Hulle moet toesien dat die gebruik van sosiale media nie met hul pligte inmeng nie.
  - iv. Die skool behou die reg voor om alle personeel se internetgebruik op die skoolstelsels te moniteer, insluitend wanneer personeel persoonlike sosiale media gebruik, op enige skoolstelsels of toerusting. Misbruik van sosiale media - selfs persoonlike gebruik - op skooltoerusting is 'n oortreding van die skool se gebruiksbeleid.
- j) Verder moet personeel asseblief nie:
- i. Nie enige inhoud wat die intellektuele eiendomsreg van enige party oortree plasing nie.
  - ii. Vals of lasterlike stellings oor enige individu, gemeenskap, maatskappy of organisasie of enige ander entiteit wat met die skool verbind is plaas of versprei nie.
  - iii. Die skool se Facebook-bladsy gebruik om in besprekings betrokke te raak wat nie met die skool verband hou nie.
  - iv. Die skool se Facebook-blad of webwerf gebruik om borge te werf, produkte en dienste te verkoop en enige navolgers en groeplede te werf nie.

13.4. Ingeskrewe Leerders van die Skool

- a) Magtiging vir internettoegang - leerders moet die IKT-aanvaarbare gebruiksbeleidooreenkoms van die skool aan die begin van elke akademiese jaar onderteken. Ouers sal ook verplig wees om 'n toestemmingstrokie en gebruikersooreenkoms vir hul kinders te teken wat by die skooladministrasiekantoor

ingehandig moet word. 'n Getekende (afskrif) van die toestemmingsbrief sal in die Skoolkantoor gehou word.

- b) Internettoegang sal aan 'n hele klas of individue toegeken word as deel van 'n skema van werk, na toepaslike opleiding in verantwoordelike internetgebruik. Leerders mag hul eie internetsoektogte uitvoer vir navorsingsdoeleindes en moet weet hoe om navrae veilig uit te voer en wat om te doen as hulle onvanpaste inhoud opspoor.
- c) Leerders se reg op die gebruik van die internet is gebaseer op hul verantwoordelike gebruik daarvan. Onverantwoordelike gebruik kan daartoe lei dat hierdie voorreg opgeskort word vir 'n tydperk soos deur die skoolhoof bepaal.
- d) Wanneer sosiale media gebruik word, moet leerders hoflik wees en netiket nakom. Leerders moet ingelig word dat die verwydering van 'n plasing nie beteken dat dit van die internet verwyder is nie.
- e) Leerders moet bewus wees dat hoewel hulle sosiale media gebruik, dit nie beteken dat hulle die skool se gedrgaskode en reëls wat van toepassing is, kan ignoreer nie. Leerders moet nie betrokke raak by aanlynaktiwiteite soos die oplaai of aflaai van groot lêers (insluitende sagteware) wat lei tot swaar netwerkverkeer wat die diens vir ander internetgebruikers benadeel nie.
- f) Leerders mag nie enige materiaal wat onwettig, onweloweglik en lasterlik is of toegang verkry of aflaai nie. Dit beteken ook dat sosiale media nie toon het nie en deur kommentaar te lewer soos: "Dit was 'n grap" is 'n onaanvaarbare verskoning.
- g) Leerders moet net nie-vertroulike inligting of menings op sosiale media-webwerwe deel. Leerders moet nie enige persoonlike besonderhede soos geboortedatum, ID nommers, telefoonnommers, adresse of enige ander plasing/inligting plaas nie
- h) Leerders moet deur die skool gelei word om:
  - i. Om die mees geskikte kommunikasie platforms vir hul opvoedkundige en sosiale ervarings te kies.
  - ii. Neem verantwoordelikheid deel en rapporteer onvanpaste gedrag, of handeling wat die skool en hul medeleerders nadelig kan beïnvloed.
- i) Leerders moet vermy om betrokke te raak by riskante of onwettige aanlyn dade of gedrag, veral die volgende:
  - i. Betrokkenheid by identiteitsdiefstal.
  - ii. Deelname aan haat of kultus webwerwe.
  - iii. Reklame en aankoop en verkoop van enige goedere.
  - iv. Deel van persoonlike inligting of bekendmaking van vertroulike inligting.
  - v. Uitgewers wat inbreuk maak op inligting wat 'n ander persoon se reputasie en goeie naam kan benadeel.
- j) Leiding / beskerming vir Leerders oor die gebruik van sosiale netwerke/aanlynplatforms:
  - i. Geen leerder mag by 'n personeellid se netwerkwerwe toegang verkry nie. Indien leerders dit probeer doen, moet die personeellid die skoolhoof inlig. Ouers sal ingelig word as dit gebeur.
  - ii. Lerders mag nie met skoolrekenaars moet op enige tyd van die dag of selfs na skoolure toegang tot sosiale netwerk-webwerwe van die skool toegang kry om enige inhoud te plasing nie.
  - iii. Enige pogings om firewalls te skend, sal 'n verbod op die gebruik van skool IT-toerusting tot gevolg hê.
  - iv. Enige onbehoorlike kontak of kuberboelie van enige aard moet sodra dit gebeur, by die klasopvoeder / skoolhoof aangemeld word
  - v. WhatsApp en facebook se bepalings en voorwaardes verklaar dat niemand onder die ouderdom van 13 jaar 'n Facebook / WhatsApp-profiel mag hê nie.

- k) Gedrag of taal wat nie geskik is vir 'n skool of klaskamer nie, is nie toepaslik op sosiale media nie.
- l) Leerders sal bewus wees dat enige gebruik, insluitend die verspreiding of ontvangs van inligting, skoolverwant of persoonlik, gemoniteer kan word vir ongewone aktiwiteit, sekuriteit en / of netwerkbestuursredes op die skool se IT-toerusting.
- m) Niks moet aanlyn plaasvind wat die skool in oneer kan bring nie.
- n) Leerders sal nie persoonlike tegnologiese/digitale toestelle gebruik om tegnologiese sekuriteitsmaatreëls wat deur die skool geïmplementeer word, te omseil, te verander of te deaktiveer nie. Hierdie maatreëls sluit in, maar is nie beperk tot:
  - i. Anti-malware sagteware.
  - ii. Enige internet-inhoud filter.
  - iii. Privaatheidinstellings en / of kontroles.
  - iv. Netwerk firewalls.
  - v. Rekenaar en bediener administratiewe bestuur sagteware.
- o) Leerders wat skooltegnologie gebruik, mag nie inhoud, deel, aflaai of druk wat die volgende bevat nie:
  - i. Immoraliteit, onweloweglikheid, die gebruik van wapens, terrorisme of geweld.
  - ii. Inhoud wat die gebruik, verspreiding en hantering van tabak, dwelms, alkohol of ander onwettige of enige ander onwettige en / of skadelike produkte op of buite die skoolterrein bevorder of handel dryf nie.
  - iii. Seksueel suggestiewe boodskappe bevat.
  - iv. Seksueel eksplisiet of obseer (onweloweglik) is.
  - v. Bende affiliasies.
  - vi. Taal of simbole wat 'n identifiseerbare persoon of groep aantoon of andersins inbreuk maak op die regte van ander bevat of bevorder.
  - vii. 'n Ontwrigting van skoolaktiwiteite of die ordelike werking van die skool voorstaan of aanhits.
  - viii. Ruwe, onbeskofte, oneerbiedige of ontmoedigende uitdrukkings wat onbestaanbaar is met siviele diskoers of gedrag.
  - ix. Boelie, kuberboelie, teistering of intimidasie.
  - x. Dobbelen en kansspel op of buite die skoolterrein bevorder of aanhits.
  - xi. Die gebruik, verspreiding en hantering van gevaarlike voorwerpe en wapens op en buite skoolterrein bevorder of aanhits.
  - xii. Sal nie die advertering, verkoop en verspreiding van enige verbode en ander produk / voorwerp / item op of buite die skoolterrein bevorder nie.

Bogenoemde geld ook vir enige privaat digitale toestel/selfoon/slimfoon van enige leerder van die skool.

13.5. Netiket met betrekking tot enige aangeleentheid met betrekking tot die skool en die skoolgemeenskap

- a) Leerders en personeel moet altyd op 'n hofflike en respekvolle manier die internet, netwerkhulpbronne en webwerwe gebruik.
- b) Leerders en personeel behoort beleefd te wees, korrekte taal te gebruik en nie ander te benadeel nie.
- c) Leerders en personeel moet ook besef dat daar inhoud aanlyn, is wat ongeverifiseerde, verkeerde of onvanpaste inhoud is en geklasifiseer kan word as fopnuus ("fake news").

13.6. Leerders en die nadele van sosiale media

- a) Leerders moet bewus gemaak word dat elektroniese boodskappe wat op sosiale media geplaas is, permanente oordraagbare rekords van kommunikasie is en 'n individu se reputasie, dié van die skool of dié van die Gauteng Onderwysdepartement kan beïnvloed.
- b) Hulle moet bewus gemaak word dat daar geen verwagting van privaatheid kan wees met betrekking tot plasings wat op aanlyn sosiale media-webwerwe gemaak is nie, en dat elke individuele gebruiker verantwoordelik is en aanspreeklik gehou kan word vir sy of haar woorde en aksies selfs op private digitale/selfone en slimfone.

13.7. Onderskepping van sosiale media deur die skool

- a) Die skool respekteer die individuele privaatheid van opvoeders, nie-opvoeders en leerders. Hierdie privaatheid strek egter nie uit tot hul skoolverwante gedrag of die gebruik van toerusting, hulpbronne of voorrade wat deur die skool verskaf word nie.
- b) Ingevolge die Wet op die Regulering van Onderskepping van Kommunikasie en Voorsiening van Kommunikasieverwante Inligting 70 van 2002, "kan enige persoon ... enige kommunikasie onderskep word indien hy of sy 'n party by die kommunikasie is, tensy sodanige kommunikasie deur sodanige persoon onderskep word vir die doel om 'n misdryf te pleeg ". Die skool kan dus enige kommunikasie wat deur die skool se inligtingstelsels of sosiale media-platforms oorgedra word, onderskep.

13.8. Inspeksie en soektogte van selfone en elektroniese toestelle van individuele leerders

- a) Gegewe die behoefte aan skoolveiligheid en die beskerming, veiligheid en welsyn van individuele leerders, word die gesag van die skool om navrae te doen, gehandhaaf om 'n individuele leerder se reg op privaatheid ingevolge die Skolewet, 1996, te voorkom. Gevolglik, mag opvoeders wat skriftelik deur die skoolhoof gedelegeer word om dit te doen, gemagtig om soektogte van 'n leerder se eiendom te doen wanneer daar redelike vermoede is en op grond van die waarskynlikheids beginsel dat hy / sy se optrede in stryd is met 'n skoolreël, 'n beleid of die wet.
- b) 'Redelike vermoede' kan geskep word deur eerstehandse ooggetuie waarnemings of verslae, inligting van 'n betroubare informant, en enige verdagte gedrag of gebruik van die genoemde toestel selfone of toestelle in private besit in stryd met enige van die skool se beleide of die skool se gedragskode en / of reëls.

13.9. Amptelike kommunikaie kanale vir griewe

- a) Die skoolowerhede sal altyd probeer om probleme wat ouers en of leerders of enige ander lid van die publiek op 'n professionele en gepaste wyse aanhanig maak, te hanteer en verstaan dat ouers / leerders nie altyd besef wanneer hulle sosiale netwerk-werwe onvanpas gebruik het nie of waar die inhoud as ongeskik beskou word deur die skool en die BL. Daarom, as 'n eerste stap, sal die skool gewoonlik die saak met die ouer / leerder bespreek om die saak op te los en te versoek dat die relevante inligting van die betrokke sosiale netwerk-webwerf verwyder word. Indien die ouer / leerder weier om dit te doen en dit steeds sosiale netwerk-webwerwe gebruik op 'n wyse wat die skool onvanpas ag, sal die skool oorweeg om die volgende aksie(s) te neem:
  - i. Regsadvies in te win en / of regstappe waar die inligting wat opgelaa is lasterlik is op enige manier of indien die omstandighede dit regverdig.
  - ii. Die skool se bekommernisse op Om op rekord te plaas, en 'n betrokke ouer skriftelik te versoek dat die betrokke materiaal verwyder word.

- iii. Ander regstappe in te stel teen die betrokke individue.
- iv. Dissiplinêre stappe te neem teen 'n leerder of 'n groep leerders.

14. KERNRISIKO'S VIR DIE SKOOL, PERSONEEL EN LEERDERS

Sosiale netwerk tegnologie kan 'n vals sin vir anonimiteit skep. Websosialisering in die besonder moedig hoë vlakke van onverantwoordelikheid aan wat tot die uitwissing van professionele grense kan lei.

14.1. Kernrisiko's vir die skoolgemeenskap sluit die volgende in:

- a) Onvoldoende privaatheidinstellings - versuim om voldoende privatheid instellings op persoonlike / privaat webwerwe te vestig, kan lei tot verlies aan beheer van inligting / materiaal wat gepubliseer is. Sodra dit gepubliseer is, is dit vir ewig in die kuberruimte, selfs al is privaatheidinstellings sodanig dat toegang beperk is. Die privaatheidsbeleid van 'n sosiale media webwerf kan maklik verander sonder 'n gebruiker se kennis.
- b) Bewerings van opvoeder wangedrag - dit mag onvanpaste kontak met leerders of onvanpaste gedrag buite skoolure behels en/of heeltemal onwaar wees.
- c) Ongemagtigde deel van amptelike inligting met leerders. Dit kan die onthulling van die persoonlike huislike toestande van 'n ander leerder insluit asook ander sosiale probleme.
- d) Onvoldoende toesig van leerders se aanlyn gebruik van skool IT-toerusting.
- e) Personeel wat inligting of materiaal publiseer sonder toestemming. Dit kan insluit beelde wat tydens sosiale funksies buite skoolure afgeneem is wat 'n personeellid se professionele status as werknemer van die Departement en / of die skool kan beïnvloed.
- f) Onvanpaste berging en oordrag van stil- en video-beelde insluit. Dit kan byvoorbeeld sekstekste of videoa wees van rusies tussen leerders en opvoeders. Wanneer 'n leerder se selfoon gekonfiskeer word, moet opvoeders versigtig wees om nie hul persoonlike veiligheid en professionele integriteit te benadeel nie. Slegs gemagtigde opvoeders mag toegang tot die inhoud van die selfoon kry en mag slegs in die skool se besit veilig gestoor word op die gepaste manier. Die selfoon moet dadelik na die skoolhoof geneem word indien onvanpaste inhoud aangeteken of gevind word. Selfone wat deur opvoeders tydens klas gekonfiskeer word moet met die eerste geleentheid in die teenwoordigheid van die leerder na die Dissiplinêre hoof geneem word vir verdere hantering.
- g) Personeel moet daarop let dat die ouers van leerders wat deur hulle op Facebook "befriend" word of ander sosiale media-platforms kan lei tot 'n vertroebeling tussen professionele en persoonlike verhoudings met ouers wat vervaag word en dat dit kan lei tot toegang tot 'n werknemer se digitalerekening. Personeel moet altyd bedag wees dat hulle versigtig moet wees wat hulle op Facebook of enige ander webwerf plaas as hulle ouers "befriend" het, aangesien kommentaar wat aanlyn gemaak word of enige ander foto's en afbeeldings en skakels wat geplaas word, misverstaan kan word en kan lei tot onmin of ouerlike klagtes aan die skoolhoof of die GDO.
- h) Persone wat inskrywings maak moet seker wees oor hul feite voordat hulle enigiets plaas en seker maak dat hulle hul kommentaar kan lewer met stawende bewyse en feitelike inligting, want sulke kommentaar kan ook beskou word as laster en teistering. Gevolglik kan 'n kommentaar oor 'n vriend of oor 'n aangeleentheid wat nie in die openbare belang is nie, lasterlik wees, al is dit waar.

- i) Personeel en leerders moet gereeld hul sosiale media-profiel nagaan om te verseker dat hul name nie aan lasterlike stellings van ander gekoppel word nie. Werknemers en leerders mag niks plaas wat as aansporing beskou kan word tot bewerings op grond van ras, godsdiens, etniese agtergrond, geslag, seksuele voorkeur, ens. te veroorsaak nie.
- j) Hou inskrywings wettig, eties en respekvol.
- k) Werknemers en leerders mag nie aanlyn-aktiwiteite plaas wat die reputasie van die skool kan benadeel nie.
- l) Alle skool sosiale media rekening wagwoorde moet sterk wagwoorde wees en gereeld verander word.

14.2. In die Klaskamer

- a) Indien opvoeders die gebruik van die internet en / of sosiale media vir skoolwerk gebruik of toelaat, hetsy in die klaskamer of as vereiste werk buite die klaskamer is deelname aan sulke aanlynmedia 'n uitbreiding van hul klaskamers in terme van wat toegelaat word / aanvaarbaar is.
- b) Geen foto's / beelde/ klankopnames mag geneem word of videos of [klank] opnames in 'n klas sonder die toestemming van die opvoeder in beheer van die klas nie. Sulke gebruik is volgens die uitsluitlike diskresie van die toesighoudende opvoeder wat verantwoordelik is vir die monitering, beheer en toesig oor sodanige gebruik. Opvoeders moet waaksaam wees dat leerders ongewenste voordeel kan verkry uit toegang tot sosiale media in die klaskamer en gebruik dit vir persoonlike interaksies in plaas van vir skoolverwante aktiwiteite. Leerders sal dus deeglik gemoniteer moet word gedurende klastyd en moet hul selfoonskerm aan die opvoeder wys om te verseker dat hulle dit vir klaskamer doeleindes gebruik.
- c) Geen leerder mag enige ander leerder / opvoeder en video op enige manier uitlok of aanhits of 'n klankopname maak van die reaksie van die opvoeder / leerder en / of kuber afknouery of gebruik 'n selfoon in die klas of enige plek op die skoolterrein nie of op pad skool toe of van die skool af om dit te doen nie. Die skool sal onmiddellik stappe neem teen enige leerder(s) wat dit doen.

14.3. Gebruik van Skoolwapen / Logo's

Opvoeders, personeel, leerders, ouers, borge, skenkers en ander persone moet skriftelike toestemming van die skoolhoof verkry voordat hulle enige skool- of departementele beeldmerke of beelde of logo's mag gebruik. Skoolbeeldmerke mag slegs in 'n professionele hoedanigheid gebruik word.

14.4. Vertrouensbreuk

- a) Ingevolge die dienskontrakte van werknemers by die Departement en die BL word oortredings van vertroulikheid ook as hoërisikogebiede erken wanneer die skool se rekenaars en mobiele elektroniese toestelle gebruik word. In die meeste gevalle is oortredings van vertroulikheid wangedrag en kan dit lei tot dissiplinêre optrede. In besonder ernstige gevalle kan misbruik van vertroulike inligting deur inligting wat verkry word as gevolg die aard van 'n werknemer se pligte by die skool ook na 'n eksterneowerheidsinstelling soos die SAPS vir ondersoek verwys word en kan dit lei strafregtelike stappe.
- b) Om te verseker dat daar voldoen word aan statutêre en proseduruele vereistes, moet werknemers verseker dat hulle:
  - i. Nie wagwoorde deel wanneer hulle die skole se rekenaars gebruik nie.

- ii. Nie vertroulikheid verbreek nie.
- iii. Daarop let op om data te beskerm.
- iv. Geen skoolinligting sonder toestemming openbaar and 'n ander wat nie daartoe geregtig is nie.
- c) Werknemers moet ook omsigtig te werk gaan met USB-toestelle en ander toerusting wat [skool]data stoor.
- d) Uiterste omsigtigheid moet ook aan die dag word wanneer inligting deur programme soos e-pos of Bluetooth versprei en/of aangestuur word.
- e) E-posse wat deur die skool ontvang word, hoewel sommige van 'n vertroulike aard mag wees, word as 'n openbare skoolrekords beskou en mag onderhewig wees aan die behoud in ooreenstemming met die skool se rekordhouding plan.

14.5. Versorgingsplig teenoor leerders deur die skool

- a) Dit is ook opvoeders se verantwoordelikheid om behoorlike toesig van leerders wat met sosiale media-tegnologie betrokke raak wanneer hulle in 'n onderrig- en leeromgewing is, toe te pas.
- b) Die pligte sluit in om sodanige maatreëls te tref wat redelik is om leerders te beskerm teen risiko's van skade wat redelikerwys voorsien moet word en om voorkomende maatreëls te tref met die omgang en gebruik van sosiale media.
- c) Leerders moet beskerm word teen blootstelling aan onvanpaste materiaal en moet weet hoe om beskermende aanlyngedrag te implimenteer.
- d) Leerders moet ook duidelik geleer word hoe om die blootstellingsrisiko's te verminder en te beperk.
- e) Aanlynonderrig vir leerders het verskeie inherente risiko's, insluitend:
  - i. Toegang tot onvanpaste of beperkte materiaal;
  - ii. Kuberkrakers, kuberagtervolgers (Cyber predators) en kuberboelies;
  - iii. Onvanpaste aanlyngedrag deur 'n leerder.
  - iv. Kommersiële uitbuiting van leerders op die internet deur middel van onvanpaste reklame; en
  - v. Skending van kopiereg wetgewing deur die ongelisensieerde aflaai en gebruik van materiaal vanaf die internet.
- f) Opvoeders moet rekening hou met die riglyne vir die skool se webwerf oor die publikasie van beelde en kopieregskending. Veral in die besonder voorafgaande ouer / voog en skoolhoof toestemming voor foto's van leerders en enige ander persoonlike besonderhede op enige internetwebwerf of die skool se webwerf of Facebook-bladsy ens.

14.6. Verbode Aktiwiteite of Gedrag deur Sosiale Media Gebruik deur ander Persone in die Skoolopset

- a) Lede van die BL, Personeel en leerders mag nie aan die volgende aktiwiteite en / of gedrag wat verbode is, deelneem of onderneem nie:
  - i. Kopiëring van materiaal wat kopiereg of patente bevat, sonder behoorlike lisensiering of toestemming.
  - ii. Die gebruik van die skool se inligtingsisteme vir politieke doeleindes, maak of die plasing van enige politieke verklarings of die bevordering van enige politieke partye of aktiwiteite van enige politieke aard of wat politieke ondertone het nie. (Sien Artikel 33A van die Skolewet, 1996).
  - iii. Vir persoonlike wins of kommersiële doeleindes die skool se toerusting aanwend vir die bevordering van eie belang nie.

- iv. Nie deelneem aan enige dobbelaktiwiteite, aanlynspelletjies of kompetisies of enige soort lotery nie.
- v. Nie deelneem aan of aan enige haatspraak uitdrukking gee nie.
- vi. Kopieer of verwydering van sagteware vanaf die skool se rekenaars.
- vii. Aflaai van materiaal vanaf die internet wat nie verband hou met amptelike skoolaktiwiteite of -sake sonder toestemming van die skoolhoof of sy / haar gemagtigde nie.
- viii. Installering van enige stelselhardeware of sagteware deur ongemagtigde personeel/persone nie. Onder geen omstandighede sal ongelisensieerde sagteware, privaat sagteware, spelletjies, publieke domein sagteware en freeware, shareware of demonstrasiesagteware op amptelike rekenaartoerusting van die skool gelaai word sonder vooraf skriftelike toestemming van die skoolhoof nie.
- ix. Gebruik van die skool se inligtingstelsel vir aanstootlike of teisterende materiaal. Die volgende sluit rekenaarteistering in: (1) die rekenaar gebruik om 'n ander persoon te viktimiseer teister, te intimideer, te dreig, te beledig of te pla deur onaanvaarbare taal, prente of anderonaanvaarbare inhoud en materiaal of dreigemente van liggaamlike of sielkundige skade aan die ontvanger; (2) die rekenaar gebruik om 'n ander persoon herhaaldelik te kontak met die doel om te teister of te pla, of 'n werklike boodskap gekommunikeer word of waar geen doel van wettige kommunikasie bestaan nie en waar die ontvanger 'n versoek gerig het dat die kommunikasie gestaak moet word; (3) die rekenaar gebruik om 'n ander persoon herhaaldelik te kontak met betrekking tot 'n saak wat hy/sy nie die reg het om te kommunikeer nie; (4) die rekenaar gebruik om die akademiese aktiwiteite of enige ander skoolaktiwiteit van die skool, administratiewe of verwante bedrywighede van die skool of 'n ander persoon te ontwrig of te beskadig of saam te sweer met ander om dit te doen; (5) die rekenaar gebruik om die privaatheid, akademiese of andersins inbreuk te maak op die privaatheid van 'n ander en (6) enige materiaal wat seksistiese, rassistiese en / of gewelddadige inhoud bevat of afstotende opmerkings bevat om die ander se goeie naam en reputasie te benadeel.
- x. Besigtiging of oordrag van enige materiaal wat enige nasionale, provinsiale of internasionale wet oortree.
- xi. Gebruik van skoolinligtingstelsels om ongemagtigde toegang tot enige stelsel of data te verkry.

14.7. Betrokkenheid by sosiale media kommunikasie namens die skool

- a) Slegs personeel wat deur die skoolhoof en/of die BL en/of die skoolhoof gemagtig is ("gemagtigde persone") mag namens die skool amptelike sosiale media-kommunikasie bedryf op die skool se rekenaarstelsels of deur middel van 'n derde party bediener ("third party hosting").
- b) Slegs gemagtigde persone (insluitende enige BL-lid) mag kommentaar lewer oor enige aspek van die skool en / of enige saak waarby die skool betrokke is. By die maak van sodanige kommentaar moet die gemagtigde hom / haarself identifiseer.
- c) 'n Gemagtigde persoon wat namens die skool sosiale media-kommunikasie bedryf, moet seker maak dat hy / sy vertrouwd is met die skool se amptelike standpunt oor spesifieke aangeleenthede, en moet nie standpunte maak of kommentaar lewer wat strydig is met die van die skoolse amptelike beleid nie.

- d) Indien 'n gemagtigde persoon nie bekend is met of onduidelik is oor die skool se posisie oor 'n spesifieke saak nie, moet hy / sy duidelikheid van die skoolhoof verkry.
- e) Die skool mag gemagtigde persone opdrag gee om sekere onderwerpe te vermy en het die reg om alle gemagtigde persone se kommentaar en voorleggings te moniteer en te hersien. Die skool sal gepaste stappe doen teen enige gemagtigde persoon wat kommentaar of voorleggings maak wat nie deur die skool gemagtig is nie, insluitende enige BL-lid.
- f) Professionele / amptelike kommunikasie is dié wat deur amptelike kanale gemaak word, en op 'n skoolrekening / webwerf / sosiale media-platform geplaas word of in die naam van die skool geplaas word. Alle professionele / amptelike kommunikasie val binne die bestek van hierdie beleid.
- g) In alle gevalle waar 'n persoonlike rekening gebruik word wat verband hou met die skool of met die skool verbind kan word op enige wyse, moet dit duidelik gemaak word dat die personeellid / leerder nie namens die skool kommunikeer sonder 'n toepaslike vrywaring nie. Persoonlike kommunikasie wat nie na die skool verwys nie, val buite die omvang van hierdie beleid.
- h) Gebruikers moet verklaar wie hulle is in sosiale media plasings of rekeninge. Anonieme plasings word ontmoedig met betrekking tot enige skoolaktiwiteite.
- i) Indien 'n joernalis of enige ander persoon die skool kontak deur middel van sosiale media rakende enige skoolaangeleentheid/aktiwiteit, sal die skoolhoof die saak hanteer en sal die BL voorsitter of die skool se amptelike segspersoon by die aangeleentheid betrokke wees indien nodig.

14.8. Verwydering van sosiale media-boodskappe

- a) Opvoeders en leerders moet dadelik optree om enige sosiale media plasings te verwyder wanneer 'n opdrag/versoek deur die skoolhoof gerig word.
- b) Opvoeders moet op alle redelike versoeke deur leerders of ouers van leerders optree om negatiewe plasings so gou as moontlik te verwyder en andersom.

14.9. Ontvangs en reaksies op enige plasings, Blog, WhatsApp, sms en e-pos en enige ander plasing op sosiale platforms

- a) Die skoolhoof moet ingelig word oor alle amptelike elektroniese korrespondensie aangaande enige aangeleentheid wat met die skool verband hou.
- b) Die skoolhoof moet ingelig word oor alle negatiewe kommentaar en kritiek en e-posse wat deur enige personeellid en enige lid van die BL aangaande die skool ontvang word, sodat 'n gepaste antwoord geformuleer kan word.
- c) Die skoolhoof moet ingelig word oor enige elektroniese korrespondensie aangaande enige aangeleentheid wat verband hou met die skool wat ontvang is deur enige personeellid.

14.10. Gemorspos (“Spam”)

- a) Alle gebruikers moet bewus wees van spam (bv. jy het 'n kompetisie gewen) gebruikers moet nie reageer nie. Die spammer van gemorspos sal gewoonlik die ontvanger probeer uitnooi om deel te neem aan 'n elektroniese transaksie (dit lyk meestal te goed om waar te wees) of 'n sekere webwerf te besoek, 'n metode wat dikwels deur pornografiese en dobbelwebwerwe gebruik word. Om te verseker dat die ontvanger die boodskap sal oopmaak, sal die spammers die opskrif en oorsprong vermom.
- b) Moenie vermoedelike spam oopmaak of op daarop reageer nie.

- c) Wees bewus van kloning. As 'n persoon reeds 'n “befriend” is en weer vra, is dit waarskynlik 'n gekloneerde rekening.
- d) Slegs skakels of aanhangsels wat vertrou kan word, moet oopgemaak word. Dit word dikwels met 'n klein slotsimbool in die webwerf aangedui.

14.11. Phishing

- a) “Phishing” of “Web spoofing” aanvalle gebruik bedrieglike webwerwe om 'n aanlyngebruiker te oortuig om vertroulike persoonlike inligting, soos kredietkaartnommers, rekening gebruikersname en wagwoorde en ID nommers aan hulle te verskaf. Dit staan bekend as “phishing” omdat aanvallers “visvang” vir persoonlike data of die skool se inligting en probeer om die persoon wat die e-pos / boodskap ontvang het, te lok om die besonderhede te verskaf.
- b) 'n Phishing-poging begin gewoonlik met 'n e-pos wat die persoon aanspoor om op 'n webskakel te klik om iets oor 'n bankrekening of 'n ander aanlyn rekening te kontroleer. Hierdie e-posse blyk dikwels uit gewilde aanlyninstellings of jou bankinstelling. Wanneer gekliek, gaan die skakel na 'n bladsy waar verdere inligting aangevra word. Die bladsy verskyn eg, maar is eintlik vals. Phishers gebruik die inligting om die aanlyn identiteit van 'n verbruiker te steel of toegang te verkry en fondse oor te dra of selfs simkaartomruilings te doen om te verhoed dat 'n persoon die transaksies sien wat plaasvind.

14.12. Bewaring van bewyse van skadelike opmerkings en reaksie op sulke opmerkings geplaas op sosiale mediaplatforms ten opsigte van die skoolgemeenskap

- a) Indien enige persoon van die skoolgemeenskap bewus word van of ingelig word oor enige inligting / pos wat skadelik is teenoor 'n individuele personeellid en / of die skoolgemeenskap, is dit belangrik om bewyse te versamel en te bewaar (soos skermskote en afdrucke, datums en name in waar moontlik, die identiteit van die persoon wat gerapporteer en te bepaal presies wat geplaas/gepubliseer is. Dit kan onderneem word deur verskillende metodes, aangesien die inligting slegs gedeel kan word deur die verbindings van spesifieke persone/toetselle. Dit is belangrik dat bewyse bekom word sodat die ware feite vasgestel kan word. Dit is belangrik dat enige bewyse bewaar word om die skoolowerhede en / of die BL in staat te stel om 'n rekord te by hou van gebeure wat gebruikersname, spesifieke datums en tye insluit, asook aksies wat deur die skool geneem word. In baie gevalle sal dit 'n eenmalige insident wees wat vinnig opgelos kan word. In sommige situasies kan dit egter deel wees van 'n groter of deurlopende geval. Daarom sal 'n duidelike kronologiese tydlyn/rekord noodsaaklik wees as verdere stappe nodig is om die aangeleentheid aan te spreek.
- b) Dit is ook noodsaaklik dat leerders, personeellede, insluitende nie-onderwyspersoneel en BL-lede, nie in enige besprekings / tydlyne betrokke raak nie, aangesien dit soms 'n netelige en onenige situasie kan veroorsaak. Die skoolhoof moet verseker dat personeellede bewus is van hoe om te reageer op 'n insident en ouers en leerders te verseker dat die saak wel hanteer word en die nodige aandag geniet, indien hulle ook betrokke is.
- c) In die meerderheid van voorvalle kan 'n persoonlike gesprek met die betrokke ouers of persone of 'n brief wat die probleem aanspreek, die saak oplos. Dit stel die skoolhoof en / of die voorsitter van die BL in staat om die ouers se probleme te identifiseer en sal help om te verseker dat 'n geskikte oplossing gevind word, of om die saak te hanteer in terme van die skool se amptelike grieweprosedure.

- d) In sommige gevalle kan 'n onmiddellike reaksie op skrif soms soms situasies laat ontaard en ongewenste nagevolge hê. In daardie geval sal 'n persoonlike gesprek/onderhoud waarskynlik 'n meer positiewe uitkoms tot gevolg hê. As meer ouers betrokke is, moet die skoolhoof oorweeg hoe om veilig en doeltreffend te reageer, terwyl vertroulikheid deurentyd gehandhaaf word. Daar kan op individuele basis verskeie gesprekke met ouers en selfs lede van die BL of die regsadviseur van die skool plaasvind.
- e) As die gespreknie 'n suksesvolle uitkoms het nie, is dit belangrik dat die skoolhoof / voorsitter van die BL beklemtoon dat die skool verdere stappe sal neem om die aangeleentheid aan te spreek. Alhoewel dit noodsaaklik is om geen verdere onaangenaamhede te veroorsaak nie, moet die professionele status van personeel en die skool gehandhaaf word en mag dit nie enigsins gekompromitteer word deur enige kwaadwillige kommentaar of bewerings nie. Die skool / BL / skoolregsadviseur kan die ouers waarsku dat enige bestaande kommentaar of 'n voortsetting van plasings kan lei tot siviele of kriminele aksie, hoewel die skool verkies om te vermy dat die roete gevolg word.
- f) Indien die skoolhoof / BL van mening is dat 'n misdryf gepleeg is, of glo dat direkte gesprekke met die ouers sou lei tot 'n onnodige konfrontasie of verdere misdrywe, moet hulle die Distrikskantoor kontak of die dienste gebruik van 'n bemiddelaar om in te gryp of om saam te werk om die skool te ondersteun om die saak met die betrokke ouer in meer besonderhede te bespreek.

14.13. Privaatheid en Private Inligting

- a) Personeel, ouers en leerders het 'n reg op hul persoonlike privaatheid. Die reg op privaatheid is egter nie absoluut nie. As 'n gemeenregtelike persoonlikheidsreg word dit noodwendig beperk deur die regmatige regte van ander en die openbare belang.
- b) Reg van privaatheid is soms regverdigbaar, maar sekere baie belangrike voorvereistes geld:
  - i. Die reg op privaatheid moet 'n wettige grondslag hê (soos die oortreding van hierdie beleid of die gedragskode van die skool) en die reg wat in 'n dienskontrak beperk word.
  - ii. Die uitoefening van die reg moet redelik wees, met ander woorde daar moet 'n verband tussen die uitvoering van die reg en doel wees.
  - iii. Die inligting mag nie gebruik word vir 'n ander doel as die een waarvoor dit verkry is nie.
  - iv. Alle redelike stappe moet getref word om die korrektheid van die inligting te verseker, en dit moet van tyd tot tyd opgedateer word.
- c) Die skoolowerhede moet 'n beleidsbasis vir sosiale media verseker deur sekere riglyne, beleide en / of reëls in te sluit wat voorsiening maak vir die gebruik van skoolrekenaartoerusting en die monitering van kommunikasie en die monitering van internetgedrag wat die reg op privaatheid van 'n individu beskerm.
- d) Voorbeelde van sosiale media plasings wat met 'n personeellid / leerder se reg op privaatheid mag inmeng, sluit in, maar is nie beperk nie tot, prente, enige beeld, video of klankopname en waar 'n persoon duidelik identifiseerbaar is of waar dit met die skool gekoppel kan word wat op sosiale mediakanale geplaas en gedeel word sonder die toestemming van enige persoon en die gepaardgaande openbaarmaking van [private] feite of die openbaarmaking van inligting verkry deur onredelike indringing.

- e) Sommige webwerwe vereis 'n persoon om 'n uitgebreide profiel in te vul. Dit lyk dalk skadeloos, maar al daardie persoonlike data kan in die verkeerde hande val of selfs aan katvisse en ander kuberskelms verkoop word.
- f) Gebruikers moet versigtig wees wanneer webwerwe en programme wat hulle wil gebruik, vra vir 'n volle naam, geboortedatum, adres, telefoonnommer of ander private inligting. Gebruikers moet onthou of hulle regtig die eienaar van die program wil hê om in besit te wees van sulke inligting en mag vra wat hulle met die inligting doen (en met wie hulle dit deel) voordat hulle persoonlike besonderhede verskaf.
- g) Baie webwerwe laat 'n gebruiker toe om te beperk wie 'n profiel kan sien, óf deur stellings te verander of 'n wagwoord te benodig om toegang tot inhoud te verkry - 'n belangrike stap wat met elke sosiale rekening wat geskep word onderneem moet word. Gebruikers moet ook in gedagte hou dat sosiale media groepe waaarby hulle aansluit of gevoeg word (bv.een in die skool) hulle identiteit en telefoonnommers openbaar.
- h) Gebruikers moet bewus wees dat hul digitale voetspore hul toekomstige lewens en loopbane kan benadeel.

15. OORTREDING VAN DIE BELEID

- a) Enige persoon wat 'n oortreding van hierdie beleid of enige implementeringsprosedures vermoed, moet die beweerde skending/vermoedens aan die skoolhoof en / of aangewese opvoeder vir ondersoek en potensiële dissiplinêre optrede rapporteer.
- b) In gevalle wat kriminele van aard is (dreigemente, agtervolging, teistering, pornografie, ens.) of wat 'n bedreiging vir die veiligheid van 'n persoon of die skoolgemeenskap kan veroorsaak, sal 'n ondersoek in oorleg en samewerking met die skoolhoof en / of die BL uitgevoer word.
- c) Die skending van skoolreëls rakende die gebruik van die skoolnetwerk, elektroniese media en kommunikasie sal tot dieselfde dissiplinêre optrede lei as wat voortspruit uit soortgelyke oortredings op skool.
- d) Enige oortreding van hierdie beleid sal hanteer word volgens die Dissiplinêre beleid en Gedragskode van die skool of enige ander regs kanaal.

16. BESTUUR VAN VERANDERINGE EN VOORTSPRUITENDE KWESSIES

- a) Die skoolowerhede en die BL erken dat tegnologie vinnig verander. Indien enige lid van die skoolgemeenskap 'n besorgdheid of vraag het ten opsigte van die gebruik of enige skool of ander sosiale media of sosiale netwerk-webwerwe en / of hierdie beleid, moet dit aan die skoolhoof gerig word.
- b) Ouers, leerders of personeel wat 'n klag of bekommernis het as gevolg van die gebruik, toegang of ontvangs van sosiale media sover dit die skool betref, moet die skoolhoof skriftelik in kennis stel.

17. BELEIDSWYSIGINGS

Die BL kan van tyd tot tyd hierdie beleid wysig, aanvul, verander of verander na oorlegpleging met die skoolbestuurspan, personeel, ouers en leerders van die skool.

18. KORT TITEL

Hierdie beleid sal genoem word Sosiale Media Beleid van Hoërskool Tuine.

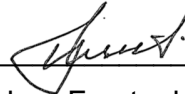
19. GOEDKEURING VAN DIE BELEID

Geteken te Pretoria op hierdie 17de dag van Februarie 2022.

Dr Chris Ackerman
Beheerliggaamvoorsitter

Mr Johan Furstenberg
Skoolhoof

BYLAAG A - Gebruik van die Skoolskool se rekenaar-, IT- en kommunikasiestelsels

- a) In die algemeen is die skool se rekenaar- en kommunikasiestelsels slegs vir amptelike skool gebruik en -doeleindes bedoel. Toevallige persoonlike gebruik is wel toelaatbaar indien die gebruik nie meer as 'n onbeduidende hoeveelheid data verbruik wat andersins vir amptelike doeleindes gebruik kon word nie, nie inmeng met produktiwiteit van die werker nie, nie afbreuk doen aan enige skoolaktiwiteit nie en nie 'n nood nie, wettig probleme of moraalprobleme vir die skool, opvoeders, nie-opvoeders en leerders.
- b) Alle stelsels,8 hardeware en sagteware is die eiendom van (skool se naam). Die skool het wettige eienaarskap van die inhoud van alle sagteware, lêers, dokumente, beelde, (pdf)-dokumente, video's en (CCTV)-inhoud wat op sy rekenaar- en netwerkstelsels gestoor word, asook alle boodskappe wat via hierdie stelsels in watter formaat ook al gestuur en ontvang word. Die skool behou die reg voor om toegang tot hierdie inligting te verkry sonder voorafgaande kennisgewing wanneer daar 'n werklike besigheidsbehoefte bestaan.
- c) Die skool behou die reg voor om op 'n periodieke basis stelsels en skoolrekenaars te oudit om te verseker dat hierdie beleid nagekom word en om enige sagteware en / of inhoud wat dit mag ag, te verwyder.
- d) Die skool mag na eie diskresie lêers, insluitend elektroniese pos (e-pos), ondersoek, skuif of verwyder vir die doel van instandhouding van die stelsel of indien inhoud die stelsel of sy gebruikers ontwig, hetsy opsetlik of onbewustelik.
- e) Die skool verskaf geen waarborge van enige aard, vir die dienste wat dit verskaf en/of wat gebruik word hetsy uitdruklik of geïmpliseer nie,
- f) Die skool sal nie verantwoordelik wees vir enige skade wat op hierdie stelsel enige gebruiker gely het nie, insluitende verlies van persoonlike data as gevolg van stelselonderbrekings of onverantwoordelike gebruik of die optrede van enige ander persoon nie.
- g) Die skool is nie verantwoordelik vir enige aanstootlike inhoud wat verkry is deur enige gebruiker wat die skool se inligtingstelsels gebruik op enige sosiale platform / webwerf / skakel / hiperskakel nie.
- h) Personeel en leerders mag nie sosiale media en die internet gebruik om enige ander leerder, hul familielede, personeel of enige ander lede van die skoolgemeenskap op enige wyse te benadeel en/of te beledignie.
- i) Personeel en leerders moet nie persoonlike inligting oor leerders, personeel en ander lede van die skoolgemeenskap oor sosiale media bespreek of sonder die nodige magting verskaf aan 'n ander persoon/party nie.
- j) Personeel en leerders mag nie skool e-posadres gebruik vir die opstel van persoonlike sosiale media rekeninge of om deur middel van sodanige media te kommunikeer nie.
- k) Personeel en leerders mag nie hul persoonlike sienings voorstel/deel met ander of op enige sosiale media webwerf/platform as die sienings van skool op enige elektroniese sosiale media nie.
- l) Die persoon wat verantwoordelik is vir die skool se IT- en netwerkstelsels en monitering van die stelsels sal skriftelik deur die BL aangestel word.

BYLAAG B - Internet toegang en gebruik

- a) Internet toegang sal verleen word aan werknemers / leerders wat 'n wettige behoefte het aan sodanige toegang, waarvoor die gebruiker formeel moet aansoek doen. Alle internetverbindings sal via die goedgekeurde internetdiensverskaffer van die skool wees. Enige ander verbindings is verbode.
- b) Internetgebruik is 'n voorreg wat die aanvaarding van verantwoordelikhede en verpligtinge insluit wat onderhewig is aan die skool- en regeringsbeleid en -wette. Aanvaarbare gebruik moet wettig, eties en respekvol wees vir intellektuele eiendom, eienaarskap van data, stelsel

sekuriteitsmeganismes en individuele privaatregte en vryheid van intimidasie, teistering en viktimisasie.

c) Gebruikers sal onderhewig wees aan beperkings op hul internetgebruik, soos bepaal deur hierdie beleid en / of die skoolhoof en die voorsitter van die BL.

d) Om die skool te beskerm teen onwettige materiaal / onvanpaste inhoud en om die gebruik van bandwydte te beperk, sal alle internetgebruik gemoniteer word deur webinhoudfilteringsprogrammatuur. Die skool mag firewalls installeer om toegang tot sekere plekke en enige sosiale media-platforms te beperk.

e) Inhoudsfiltersagteware sal verhoed dat gebruikers aan sekere webwerwe koppel wat nie met skoolbesigheid verband hou nie. Alle webwerwe wat seksueel eksplisiete, immorele en ander moontlike aanstootlike en onsedelike materiaal / inhoud bevat, sal deur die skool se "proxy" bediener geblokkeer word.

BYLAAG C - E-pos toegang en gebruik

a) Die skool waarborg nie privaatheid of vertroulikheid van enige e-pos nie.

b) Gebruik van e-pos om hierdie beleid of enige ander skoolbeleid te oortree is verbode.

c) Enige gebruik van e-pos wat nie die beeld en reputasie van die skool weerspieël nie, is ongemagtigde optrede.

d) Die gebruiker is verantwoordelik vir alle versendings met behulp van sy / haar aangewese e-pos adres.

e) Verberging of wanvoorstelling van name, adresse of affiliasies in e-pos is verbode.

f) Gebruik van e-pos vir kommersiële doeleindes is verbode.

g) Die gebruik van e-pos wat bedreigend is, aanstootlik of bedoel is vir teistering is verbode.

h) E-pos is deel van die besigheids- of administrasierekord van die skool, en kan geïnspekteer en gemoniteer word. Die skoolowerhede beskou e-posse dieselfde as papierboodskappe / korrespondensie of enige ander mondelinge boodskappe. Daarom moet enige skriftelike kommunikasie voldoen aan die korrekte reëls van grammatika, hoofletters en leestekens om enige verwarring en misverstande te voorkom.

i) Gebruikers moet die privaatheid van e-posboodskappe aanvaar, bv. pos mag nie deur 'n ander persoon gelees word nie en sorg moet uitgeoefen word wanneer boodskappe gestuur word om te verseker dat privaatheid nie gekompromitteer word nie, tensy die skool se goeie naam en eer aangtas word of 'n leerder of enige ander personeellede se besonderhede gekompromitteer is.

j) E-pos mag nie misbruik word nie. Die volgende word as misbruik beskou, maar is nie net beperk tot die onderstaande nie:

i. Onaanvaarbare / aanstootlike / beledigende taal.

ii. Aanstootlike boodskappe.

iii. Ongemagtigde massa-pos.

iv. Haat / rassistiese / diskriminerende / onsedelike / beledigende pos.

v. Gemorspos.

vi. Speletjies stuur of versprei.

vii. Ongemagtigde persoonlike grafiese beelde / (pdfs).

viii. Kettingbriewe / strooipos.

ix. Fopnuus/ (phishing) / valse nuus/ katvisserij.

x. Anonieme pos.

XI. Ouderdomsbeperkte inhoud.

xii. Verspreiding van virusse, krakery.

xiii. Geen e-pos of aanhangsel vanaf 'n onbekende bron moet oopgemaak word nie en dit moet uitgevee word.

xiv. Kuberboelie / teistering.

BYLAAG D - Die Skoolwebwerf / (Facebook) Bladsy

- a) Leerders se foto's mag met die toestemming van hulle ouers/voogde geplaas word en die geleentheid gebied word om projekte, kunswerk, prestasies en sport- en kultuuraktiwiteite op die internet te publiseer in ooreenstemming met duidelike beleid en goedkeuringsprosesse rakende die inhoud wat op die skool se webwerf gelaai kan word.
- b) Die webwerf sal gereeld nagegaan word om te verseker dat daar geen inhoud is wat die veiligheid, privaatheid of reputasie van leerders, personeel, skenkers, borge en of ouers of enige ander lid van die skoolgemeenskap in kompromiteer nie.
- c) Indien die webbladsye toelaat vir kommentaar of gebruikersgegenereerde inhoud, sal dit vooraf gemodereer word en gereeld nagegaan word om te verseker dat dit geen onvanpaste of aanstootlike inhoud bevat nie wat verwyder sal word.
- d) Die publikasie van leerderwerk sal gekoördineer word deur die persoon wat aangewys is om die inhoud en oplaai van inhoud met die toestemming van die skoolhoof te administreer.
- e) Die skool sal verkieslik slegs digitale foto's, klank of video opnames gebruik, met die fokus op groepaktiwiteite. Inhoud wat op individuele leerders fokus, sal slegs op die skool se webwerf met ouerlike toestemming gepubliseer word.
- f) Persoonlike leerder / personeel / ouer / skenker / borginligting, insluitend tuisadres en kontakbesonderhede sal nie op die skool se webblad en of (Facebook) bladsy gepubliseer word nie.
- g) Die skool sal vermy om die volle name van leerders te publiseer in enige video- of foto-onderskrifte wat aanlyn gepubliseer word.

BYLAAG E - Gebruik van tablette (Gesik vir skole waar tablette gebruik word)

1. Leerders moet te alle tye die klaskamer en skoolreëls, tabletreëls en algemene gebruik van IT-toestelreëls volg wanneer hulle persoonlike/skool tablette by die skool gebruik.
2. Leerders is verantwoordelik om te verseker dat die aanbevole lys van programme op hul tablet gelaai word en dat hulle weet hoe om dit te gebruik. Die IT-afdeling sal beskikbaar wees vir ondersteuning.
  - a) Leerders is verantwoordelik vir die opdatering en instandhouding van hul tablet.
  - b) Leerders word aangemoedig om die programme wat hulle nodig het in die skool op die toestel se tuisskerm te hou en al die pret, afleidende programme na ander bladsye te verskuif sodat hulle nie gedurende lesse gebruik mag word nie.
3. Sekuriteit
  - a) Tablette moet nooit in 'n sak buite 'n klaskamer gelaat word of op enige plek op die skool se eiendom / perseel nie.
  - b) 'nTablet by die skool, bly die uitsluitlike verantwoordelikheid van die leerder en die skool aanvaar onder geen omstandighede verantwoordelikheid daarvoor nie. Om veiligheidsredes moet tablette te alle tye óf in die besit van die leerder wees (nie in 'n skoolsak iewers gelaat word nie) of in 'n kluis of 'n elektroniese digitale kluis gesluit word of ander veilige plek van bewaring wat vir alle leerders beskikbaar is. Die skool is nie verantwoordelik vir die verlies van tablette as gevolg van diefstal of skade nie.
  - c) Tablette wat aan ander gebruikers behoort, mag nie op enige manier mee gepeuter of gebruik word sonder die toestemming van die eienaar nie.
  - d) Indien 'n tablet sonder toesig gevind word, moet dit aan die naaste personeellid gegee word.
4. Onderhoud van 'n tablet. Die volgende riglyne word gegee vir die onderhoud van tablette vir leerders:
  - a) Gebruik beskermende dekkings/omslae.
  - b) Die skerm is van glas gemaak en is dus onderhewig aan krake en breekskade as dit misbruik word. Moet nooit swaar voorwerpe (boeke, skootrekenaars, ens.) bo-op plaas nie.

Vermyn die stamp van die tablet teen kaste, mure, motordeure, vloere, ens. Aangesien dit uiteindelik die skerm sal breek.

- c) Slegs 'n sagte lap of goedgekeurde skerm skoonmaakmiddel moet gebruik word om die tabletskerm skoon te maak.
- d) Moet nie die tablet aan uiterste hitte of koue onderwerp nie.
- e) Moenie op die skerm van die tablet onder enige omstandighede leun nie.
- f) Moenie iets naby die tablet plaas wat druk op die skerm kan plaas nie.
- g) Moenie iets in die draagtas plaas wat teen die deksel sal druk nie.
- h) Moet nie die tablet laat val nie.
- i) As 'n tablet by die huis gelos word of nie gelaai is nie, bly die leerder verantwoordelik vir die voltooiing van alle skoolwerk asof hulle van hul tablet gebruik gemaak het.
- j) Dit is die leerder se verantwoordelikheid om te verseker dat die tablet ten volle gelaai is. Laaistadies sal slegs beskikbaar wees vir noodsituasies.
- k) Tablette is bedoel vir gebruik op skool elke dag. Benewens die opvoeder se verwagting vir tabletgebruik, skoolboodskappe, aankondigings, kalenders en skedules, word toegang verkry met behulp van die tablet ook tot ander leermateriaal. Leerders is verantwoordelik om hul tablet vir alle klasse te bring, tensy daar spesifieke opdrag gegee word deur hul opvoeder om te nie doen nie.
- l) Klank moet te alle tye gedemp word, tensy toestemming van die opvoeder vir onderrigdoeleindes verkry word.
- m) Speletjies moet nie op enige tyd op die tablet gespeel word gedurende skoolure of enige skoolaktiwiteit of skoolgeborgde aktiwiteit nie.
- n) Dit is die leerders se verantwoordelikheid om te verseker dat werk nie verlore gaan as gevolg van meganiese gebreke of toevallige uitwissing nie. Tabletafwykings is nie 'n aanvaarbare verskoning vir die indiening van werk nie. Opvoeders en die IT-afdeling sal leerders inlig oor metodes om werkvloei te bestuur.
- o) Tablette moet nie in enige toetsituasie gebruik word nie, tensy dit vir assessering gebruik word.
- p) Die tablet moet plat op 'n lessenaar gebruik word en nie op 'n hoek nie.
- q) Leerders moet altyd hul tablet afskakel en beveilig nadat hulle klaar gewerk het om hul werk en inligting te beskerm/te bewaar. Die gebruik van 'n wagwoord word aanbeveel.

BYLAAG F - Selfone, slim horlosies en ander elektroniese/digitale toestelle by die skool

Binne die parameters van hierdie beleid word leerders toegelaat om selfone en ander elektroniese toestelle skool toe te bring op die uitdruklike en duidelike verstandhouding dat:

- a) Die gebruik van selfone en elektroniese toestelle op skool 'n voorreg is en nie 'n reg nie, wat verbeur kan word deur 'n leerder wat nie by die skool se gedragskode of die bepalings van hierdie beleid hou nie.
- b) Leerders is persoonlik en alleenlik verantwoordelik vir die veiligheid van hul selfone en elektroniese toestelle. Nie die skool, die personeel of die onderwysdepartement sal verantwoordelikheid aanvaar vir diefstal, verlies of skade aan 'n selfoon of elektroniese toestel of enige ongemagtigde/onregmatige gebruik daarvan nie.
- c) Daar sal geen gebruik van 'n selfoon of elektroniese toestel op enige wyse hoegenaamd gedurende klastyd of in klaskamers toegelaat word nie, behalwe waar sodanige gebruik spesifiek deur opvoeders vir wettige opvoedkundige doeleindes as deel van die lesplanne en / of akademiese programme goedgekeur word.
- d) Die gebruik van 'n selfoon of elektroniese toestel om ongemagtigde prente of ongewenste, onsedelike, onwettige of pornografiese materiaal vas te lê, te berg of te versend, oor te dra nan der toestelle of gebruik van vuil taal / profaniteite / onsedelikheid word streng verbied op

die skoolterrein, tydens skoolgeborgde of opvoedkundige aktiwiteite of uitstappies, of terwyl enige leerder na en van skool of skoolgeborgde uitstappies of aktiwiteite reis.

e) Gebruik van 'n selfoon en / of elektroniese toestel vir ander doeleindes as dié wat hierbo gelys word (bv. om tuis / ouers te kontak, dagboeke te skeduleer, ens.) mag slegs buite skoolure en / of skoolaktiwiteite plaasvind. Geen leerder mag 'n ouer in skoolure kontak met 'n selfoon of ander elektroniese toestel sonder die eksplisiete toestemming van die skoolhoof of enige opvoeder wat gemagtig is om sodanige toestemming te verleen nie. Leerders moet na die administrasiekantoor gaan as hulle siek is of 'n ouer wil kontak as gevolg van 'n wettige aanvaarbare rede, waarna die skoolhoof of die persoon wat gedelegeer is, toestemming sal verleen waarna die personeel in die administrasie kantoor die ouer sal kontak.

f) Gebruik van selfone of enige ander elektroniese toestelle op pad skool toe of voor die begin van die skooldag, of na afloop daarvan en / of nadat die skoolterrein verlaat het (uitgesluit skoolaktiwiteite / skoolgeborgde aktiwiteite buite die skoolterrein) sal nie deur die skool beheer word nie. Tensy hierdie beleid oortree word.

g) Tensy spesifiek opdrag gegee / toegelaat word deur 'n persoon in gesag om dit te doen, mag leerders nie hul eie persoonlike selfone/digitale toestelle gebruik nie:

i. Tydens enige formele assessering (bv. Eksamens, ens.).

ii. Tydens byeenkomste of vergaderings.

iii. Gedurende sportoefeninge en wedstryde.

iv. In die badkamers / toilette.

v. Tydens brand opleiding / noodgevalle;

vi. Om toegang te verkry tot enige van die skool se gedeelde Wi-Fi of intranet.

vii. Gedurende enige ander aktiwiteit of op skoolpersele wat nie gemagtig is of soos aangedui in hierdie beleid nie.

viii. Gebruik hul kamera of mikrofone om lesse op te teken sonder toestemming.

ix. Luister na musiek met oorfone of 'oorknoppies' ("ear buds").

x. Toegang tot programme, sosiale media of webwerwe.

XI. Speel speletjies.

xii. Kontak ouers ander persone met enige sosiale platform of per foon.

xiii. Stuur en ontvang e-posse, ander boodskappe op ander siosiale platforms of enige boodskappe of inligting met enige program.

xiv. Aflaai / opdateer / oplaai of deel van enige inhoud of die ontvangs daarvan.

xv. Raak betrokke by sekstekste in enige vorm hoegenaamd nie, dit is onwettig.

xvi. Afknou, boelie of verkleineer enige ander persoon op enige manier. Dit is 'n (zero toleransie) oortreding.

xvii. Toelaat dat enige geluid uit die toestelle om lesse of ander leerders te verstuur.

xviii. Maak gebruik van onwettige sagteware.

xix. Betrek enige aktiwiteit wat 'n nadelige uitwerking op die skoolstelsel en sy funksies kan hê of die opvoedingsproses op enige manier of wyse kan ontwig.

xx. Vorm of deelneem aan enige groep met ander leerders indien onder die ouderdom van 13 en ouderdom 13 slegs met die eksplisiete toestemming van die persoon in wie se naam die telefoon geregistreer is.

xxi. Vorm of deelneem aan enige groep met die doel om die skool se gesag of enige oortreding ingevolge die skool se gedragskode en enige verwante beleid te ondermyn.

BYLAAG G - Digitale Burgerskap Riglyne vir Leerders

a) Moenie toelaat dat ander jou toestel gebruik nie.

b) Moenie jou wagwoord met enige ander individu deel nie.

- c) Respekteer ander mense se privaatheid in enige materiaal of inhoud wat jy deel. Moenie ander “tag” of ander sonder hul toestemming insluit nie. Moenie enige beelde of teks deel wat enigiemand moontlik in die verleentheid kan bring nie.
- d) Moenie materiaal publiseer wat die eiendom van ander is sonder toestemming nie.
- e) Moenie aan jou toestel raak of kyk as dit onveilig is om dit te doen nie, bv. stap in die gange, stappe, tussen klasse, ens. En moenie na musiek luister terwyl jy dit doen nie.
- f) Wees versigtig om nie jou toestel te beskadig of te verloor nie. Rapporteer skade en / of verlies aan die administrasie kantoor en jou ouers dadelik, maar onthou dat die skool op geen manier of op enige manier verantwoordelikheid aanvaar vir jou selfoon en / of elektroniese toestel nie.
- g) Moenie toelaat dat programme of ander dienste toegang tot jou ligging kry nie. Jy moet net jou posisie met jou ouers deel.
- h) Moenie toelaat dat jou gebruik van jou toestel inmeng met jou slaap, skoolwerk, familie tyd of ander belangrike aktiwiteite nie.
- i) Hou jou toestel afgeskakel of stil in klastyd en skooltyd. Maak seker dat die 'vibreer' funksie gedeaktiveer is. Toestelle (insluitende slimhorlosies) moet tydens toetse en eksamens afgeskakel word en op die vloer langs jou tafel wees of ingehandig wees na aanleiding van die instruksies van die modereerder/toesighouer/opvoeder. Jy mag nie tydens enige skoolaktiwiteit hoegenaamd opneem in klank of in video-formaat of enige ander formaat nie.
- j) Bly by die ouderdomsbepelings vir die gebruik van sosiale media en alle ander aanlynaktiwiteite.
- k) Moenie enige soort van xenofobiese, homofobiese, immorele, onvanpaste, seksistiese, rassistiese of aanstootlike taal gebruik nie.
- l) Moenie webwerwe besoek of programme/inhoud aflaai wat as onvanpas geag word nie. Dit sluit in webwerwe of programme / skakels wat enige soort seksueel eksplisiete dade wys, beskryf en / of aanmoedig, diversiteit op enige manier, bv. rassisme, seksisme, godsdienstige diskriminasie, kriminele dade, geweld (fisies of mondelings) bevorder of enige ander skakels na sulke webwerwe of enige onvanpaste inhoud aan ander stuur en / of met iemand anders deel.
- m) Moenie aan enige groepe op enige sosiale media platform vorm of deelneem aan enige sodanige groepe wat enige ander leerder en / of opvoeder betrek nie.
- n) Moenie aan 'n toestel raak wat deur iemand anders gebruik word nie.
- o) Moet nie 'n ruilooorenkoms met vreemdelinge aangaan nie.
- p) Vra jouself voordat jy 'n webwerf betree of dit geloofwaardig, toepaslik en betroubaar is.
- q) Moenie jou naam, adres, telefoonnommer, skoolnaam, ouer name, adresse, telefoonnommers, wagwoorde of enige iets anders deel wat iemand sal help om jou op te spoor of aanlyn op te spoor nie. Dit sluit in die invul van vorms verkry eers jou ouers se toestemming vir laasgenoemde.
- r) Moenie iets aanlyn koop of bestel of enige kredietkaartinligting sonder die toestemming van jou ouers verskaf aan ander nie.
- s) Leerders moet enige oortredings van hierdie beleid aan die skool rapporteer.
- t) Leerders mag nie eienaarskap van materiaal eis wat hulle aanlyn verkry het nie. Alle bronne moet erken word. Plagiaat is 'n kriminele oortreding en sal diensooreenkomstig behandel word.
- u) Beoefen goeie netiket. Wees beleefd aanlyn en vermy om betrokke te raak by enige soort argument of dispuut.
- v) Leerders word aangemoedig om nie by gemeenskappe aan te sluit wat vrygestel is van volwasse toesig nie, bv. die gebruik van WhatsApp groepe, ens. Nie.

w) Skep wagwoorde wat jy sal onthou. Probeer om hoofletters en kleinletters te gebruik, ten minste twee getalle sowel as 'n simbool. Dit is jou verantwoordelikheid om jou wagwoorde privaat en veilig te hou.

x) Enige poging om die sekuriteits- en filtermeganismes wat deur die skool ingestel is, te oortree of in gevaar te bring, sal 'n oortreding van hierdie beleid wees en 'n ernstige oortreding in terme van die dissiplinêre kode wees. Dit sluit in die gebruik, of poging tot die gebruik van webwerwe.

y) Moenie beledigend of negatief praat oor ander skole op sosiale media nie.

BYLAAG H - Leerders wat sosiale media gebruik

Die skool definieer sosiale media as enige digitale kommunikasie- of publikasie sagteware, webwerf, portaal of toepassing, waarmee gebruikers met meer as een ander persoon op 'n slag kan kommunikeer. Voorbeelde sluit in maar is nie net beperk tot WhatsApp, Instagram, Snapchat, Facebook en Twitter nie. Hierdie definisie sluit ook in sosiale media wat anoniem, geïnkripteer of geadverteer word as 'private' netwerke.

Die skool moedig nie die gebruik van sosiale media deur leerders gedurende alle skoolure, enige skoolaktiwiteite of skoolgeborgde aktiwiteite aan nie. As leerders egter sosiale media, tuis of op skool, gaan gebruik, dring die skool daarop aan die volgende reëls vir sosiale media gebruik word deur alle leerders:

a) Die skool verwag dat leerders altyd ambassadeurs vir die skool sal wees. As daar 'n kans is dat iets wat hulle plaas, 'like' of 'n gesprek aanlyn aanknoop of teëkom wat negatief op die skool sal weerspieël, moet jy dit nie plaas nie, en onthou om dit eerder nie te "like" nie en / of verwyder jouself van die gesprek. Dit sluit byvoorbeeld onsmaklike grappies, onvanpaste taal, onvanpaste foto's, sekskletse en onvanpaste profielfoto's, rassistiese of verdraaide kommentaar in. Dit sluit ook enige vorm van afknouery/kuberboelie in, of die lig van verdraaide onregmatige griewe.

b) Geen leerder mag gedwing word om by enige sosiale media groep(e)) aan te sluit nie.

c) Administrateurs en deelnemers van hierdie groepe moet sorg dat die gesprekke nie die inhoud van hierdie beleid oortree nie. Oortredings moet onmiddellik hanteer word, en indien nodig moet oortredende lede uitgesluit word van verdere deelname aan die groep.

d) Die privaatheid van enige personeellede, ouers, leerders of medewerkers van die skool mag nie geskend word nie. Alhoewel die skool foto's en inhoud op sy amptelike sosiale media rekeninge kan plaas, beveel die skool sterk aan dat leerders dit vermy.

e) Indien 'n leerder hulself in 'n posisie bevind waarin hulle die skool moet verdedig of waarin hulle voel dat hulle iets oor die skool moet verduidelik, tree asseblief baie versigtig op. In hierdie gevalle is dit gewoonlik beter om leiding te vra oor die aangeleentheid en die skool toe te laat om in 'n amptelike hoedanigheid te reageer.

f) Moenie die skool se naam gebruik om enige produk, diens of oorsaak, te bevorder sonder toestemming nie.

BYLAAG I - Drukwerk op skooldrukkers / fotokopieerders vir en deur leerders

a) Die Skool voorsien drukkers as deel van die Skool se Netwerk. Daar is aangewese digitale drukkers geormerk vir gebruik deur leerders.

b) Digitale fotokopieerders / drukkers moet slegs in ooreenstemming met die skoolbeleid gebruik word.

c) Leerders mag slegs tydens klastyd druk, skandeer of fotokopieer indien dit deur hul opvoeder of onder toesig van 'n opvoeder of die personeellid aangewys word om kopieë te maak, opdrag gee.

- d) Leerders mag nie gedurende klastyd drukwerk insamel nie, tensy dit nodig is vir die les of opdrag in die klas.
- e) Die skool maak voorsiening vir 'n maksimum van .... afdrukke / afskrifte per leerder per jaar. Indien 'n leerder daardie toekenning oorskry, sal sy / haar skoolgeldrekening gehê word teen die aangewese koers soos vasgestel deur die BL.
- f) Die skool bied nie kleurdruk of -kopiëring aan nie.

BYLAAG J - Openbaarmakingbeleid deur Leerders

Die volgende beskryf die protokolle vir die skoolhoof en personeel wat gevolg moet word in die geval van 'n openbaarmaking oor die deel van eksplisiete / ongewenste / aanstootlike / onvanpaslike / onsedelike inhoud wat van 'n leerder ontvang is of waar kuberboelie / agtervolging of ander ongewenste inhoud ontvang is of dit deur ander leerders gepleeg is. Die prosedure wat gevolg moet word, moet ook die normale kinderbeskermingspraktyke behels.

Hier is die stappe wat geneem moet word indien die dissiplinehoof of enige ander personeel 'n openbaarmaking van 'n leerder ontvang oor die deel van intieme / verleentheid / teistering of enige ander onvanpaste inhoud / video-opname / klankopname:

a) Luister ondersteunend na die leerder. 'n Kind wat 'n openbaarmaking maak, kan baie ontsteld en in 'n kwesbare posisie wees. Dit is belangrik om altyd die kind eerste te stel wanneer die onthulling gemaak word. Die opvoeder aan wie die openbaarmaking gemaak word, moet versigtig wees om nie die vertroue wat die leerder getoon het in die opvoeder dit te rapporteur te laat skipbreuk lei nie. Dit is egter ook belangrik dat die opvoeder dit duidelik maak dat om die saak op te los, ander volwassenes (veral die skoolhoof en ouers) ingelig moet word as hulle nie reeds in kontak met die skool is nie. Die opvoeder / maatskaplike werker / berader moet met medelye luister en sonder om te veroordeel wat die leerder sê.

b) Begin deur om by die leerder aan te beveel om te kom praat oor die probleem. Gee die volgende raad:

i. **Moenie Antwoord nie:** Jong mense behoort nooit te antwoord op boodskappe wat hulle indringend is of ontstel nie. Die boelie wil weet dat hy sy teiken ontstel het. As hulle 'n reaksie kry, maak dit die probleem erger en sterk dit die boelie in sy kwaad.

ii. **Bewaar / laai die boodskappe af op 'n veilige USB of bediener wta geregsteun is:** Deur ontstellende boodskappe te bewaar, sal die leerder 'n rekord van die boelie, datums en tye kan opstel. Dit sal nuttig wees vir enige verdere skool- of SAPD-ondersoek.

iii. **Blokkeer die Afsender:** Niemand hoef opgeskeep te sit met iemand se teistering nie. Of dit nou selfone, sosiale netwerk of kletskamers is, kan leerders kontakte deur hul selfooninstellings of aanlyn deur diensverskaffers blokkeer.

iv. **Rapporteer probleme:** Verseker dat die leerder enige gevalle van kuberboelie aan webwerwe of diensverskaffers rapporteer of hulle help om dit te doen. Werwe soos Facebook het verslagdoening. Deur hierdie toepassings te gebruik, sal die leerder belangrike inligting verskaf aan mense wat kan help om kuberboelie en ander aanstootlike materiaal uit te roei.

v. Leerders moet die emosionele beskadiging van kuberboelie en teistering verstaan, en alle ander vorms van boelie of ongewenste sekstekste. Alle vorms van afknouery maak seer, alles veroorsaak pyn en almal moet gestop word. Deur dit te beklemtoon maak die opvoeder dit vir die leerder - en deur die belangrikheid daarvan om nie te reageer terwyl iemand anders geboelie word nie - sal dit hul verantwoordelikheid om dit aan te meld aanmoedig.

c) Teken die openbaarmaking aan, gebruik die kind se eie woorde (dit moet hoogs vertroulik gehou word). Dit is die hoof van dissipline se rol om die leerder te ondersteun, eerder as om die voorval vir eers te ondersoek. Om die betrokke leerders behoorlik te ondersteun, moet die dissiplinêre hoof egter sekere feite oor die voorval bevestig. Die kind moet nie bevraagteken word nie, tensy die besonderhede wat hy / sy gee, onduidelik is. Die hoof van

dissipline moet vermy om leidende vrae te gebruik en moet oop vrae gebruik. Wanneer voorvalle van nie-konsensuele sekskletse/tekse voorkom, is dit waarskynlik dat dissiplinê optredde deur die skool gevolg sal word. Die skoolowerheid moet baie versigtig wees in hoe hulle die voorvalle hanteer en aanteken en sal hul regsadvies moet aanvra indien dit nodig geag word.

d) Vermy dit om die getuienis te vertroebel. Enige voorval met betrekking tot die deel van intieme inhoud kan moontlik 'n kriminele aangeleentheid insluit. Om hierdie rede kan die wyse hoe bewyse gestoor word, 'n invloed verdere optreded hê. Die skool behou die reg voor om fone en ander elektroniese toestelle te konfiskeer soos uiteengesit in hierdie beleid en bewyse op 'n verantwoordelike wyse te bewaar.

e) Praat met die dader:

i. U kan ook vir die kind verduidelik hoe belangrik dit is om nie iemand se gevoelens seer te maak deur e-pos of ander vorme van elektroniese kommunikasie nie.

ii. Sê vir hulle dat die respek vir ander mense se aanlynregte belangrik is, en om dit te doen, moet hulle vermy om mense op die aanlyn/op sosiale platforms te beledig en ook om kalm te bly as hulself beledig of geteister te word.

iii. Kinders moet ook geleer word om ander mense se privaatheid aanlyn te respekteer en oor die algemeen moet hulle verantwoordelik wees wanneer hulle op die internet is.

iv. Sê vir hulle dat wat hulle gedoen het, 'n moontlike misdryf kan wees en dat hulle en / of hul ouers gedagvaar of strafregtelik vervolgt kan word.

f) Hangteer die saak deur die dissiplinêre prosedures van die skool.

Maak seker dat die leerder die nodige ondersteuning ontvang. Die leerder sal waarskynlik angs voel en benodig pastorale ondersteuning tydens en na die openbaarmaking. Die skool sal die saak met die ouer van die geaffekteerde leerder moet bespreek en dit word aanbeveel dat die leerder verwys word na die skool se berader, sy of haar godsdienstige leier en / of ander pastorale sorgstelsels van die skool / departement of privaatberading.

BYLAAG K - (Seks-kletse) en opname van enige leerder deur 'n ander leerder op enige manier met behulp van sosiale media

Artikel 19 van die Wysigingswet op die Strafreg (Seksuele Misdrywe en Verwante Aangeleenthede), 2007 (Wet 32 van 2007) bepaal dat enige persoon wat blootstelling of vertoon van kinderpornografie aan 'n kind blootstel of vertoon, of veroorsaak dat dit blootgestel word, skuldig is aan die misdryf van blootstelling of vertoon of veroorsaak die blootstelling of vertoon, van kinderpornografie of pornografie aan 'n kind. Daarom, afhange van die inhoud, stuur en deel van naak of halfnaakte foto's of video's en / of seksueel suggestiewe boodskappe, skakels en / of dokumente deur middel van selfoon-SMS of sekskletse tussen kinders binne die omvang van die verbod op die besit of skep, vervaardiging en verspreiding van kinderpornografie. As 'n leerder ook 'n leerder help, aanstoot gee, aanstuur, instruksies, berading of aankope doen om sodanige inhoud en / of foto van die laasgenoemde aan die eerste leerder of ander persoon te neem en te stuur, sal hy of sy skuldig wees aan 'n oortreding en 'n dissiplinêre verhoor van die skool sal volg.

Voordat skoolowerhede 'n aanklag formuleer, moet die volgende oorweeg word wanneer 'n daad van wangedrag ingevolge hierdie beleid en ander verwante beleid en wetgewing ondersoek word:

a) Voorvalle wat leerders insluit wat seksuele afbeeldings van seksuele of onsedelike of aanstootlike aard skep en deel sonder dat hulle besef het dat hulle die wet oortree. Die voormelde kan op die volgende wyse geklassifiseer word:

i. Romanties - (uitruiling van [naak/hal-naak-beelde] en vidoes van foonseks binne 'n verhouding): Leerders in voortgesette verhoudings maak beelde van hulself of mekaar, **en**

die beelde is gewoonlik nie bedoel om buite die paartjie versprei nie te word nie. Byvoorbeeld, twee 16-jariges is in verhouding deel beelde wat nie buite hul verhouding gedeel word nie.

ii. Seksuele Aandag Soek - (Uitruil tussen mede leerders en met ander mede-leerdersbuite die verhouding gedeel word): Gevalle waar beelde vervaardig **en gestuur word tussen of onder jongmense** wat nie in 'n verhouding is nie, of waar 'n leerder foto's neem en stuur aan ander of dit aanlyn plaas, vermoedelik om seksuele aandag te trek. Byvoorbeeld, 'n 13-jarige deel 'n foto van hul borste na 'n 14-jarige wanneer hulle met hulle *flirt*.

iii. Ander - (Uitruil tussen mense wat nog nie in 'n verhouding is nie): Mag gevalle insluit wat nie verswarende elemente het nie, maar ook nie in 'n romantiese of as aandag-soekend geklassifiseer kan word nie. Dit behels leerders wat selfies neem (geen bewyse van enige stuur of deel of voorneme om dit te doen nie) of voor-adolessente kinders wat nie seksuele motiewe het nie. Byvoorbeeld, 'n minderjarige neem foto's van hul eie geslagsdele omdat hulle dit "snaaks" vind en dit word deur iemand anders aan ander versprei omdat hulle dit ook "snaaks" vind.

iv. As leerders wat aan insidente deelneem, onder die ouderdom van 13 jaar is of as kwesbaar beskou word, moet bestaande wetgewing en dissiplinêre prosedures oorweeg word, insluitend toepaslike afleiding en berading. Breër kontekstuele inligting sal ook oorweeg moet word.

b) Sekskletse van 'n meer ernstige aard - Hierdie voorvalle behels addisionele kriminele of beledigende elemente buite die skepping, versending of besit van onsedelike / seksuele beelde. Dit kan die betrokkenheid van volwassenes insluit, byvoorbeeld 'n versoek van 'n volwassene aan 'n minderjarige dat onsedelike / seksuele beelde aan hulle aangestuur word op 'n sosiale platform. Dit kan op die volgende wyse geklassifiseer word:

i. Volwasse Betrokkenheid - 'n Volwassene (18 jaar of ouer) het 'n verhouding ontwikkel met of 'n minderjarige en bedrieg die minderjarige (17 of minder) om onsedelike beelde te deel. Dit moet by die distrik en ander owerhede deur die skool aangemeld word.

ii. Slegs minderjariges - Voorneme om te leed aan te doen - (Seksuele of onsedelike beelde) is beelde wat deur jongmense (13-17 jaar oud) geskep is as deel van 'n gesamentlike ouderdomsverwante verhouding, wat dan **gedeel is met die bedoeling om skade of emosionele skade te berokken**. Insidente mag voortspruit uit interpersoonlike konflik soos opbreek en gevegte onder vriende of vennote, misdaad of misbruik insluit, soos afpersing, dreigemente of misleiding of betrek misdadige seksuele mishandeling of uitbuiting deur jeugdige oortreders (10-17 jaar oud). Byvoorbeeld, 'n minderjarige deel naak foto's van 'n eks vir om haar/hom "terug te key maw Wraakpornografie.

iii. Slegs minderjariges - Roekelose Misbruik – Beelde **word geneem, gestuur of gedeel deur leerders sonder die kennis of sonder die toetemming van die leerder wat afgenem word**. In hierdie gevalle word foto's met voorbedagte rade afgeneem of gestuur en 'n slagoffer kan as gevolg daarvan benadeel word. Byvoorbeeld, 'n 15-jarige neem 'n foto van hul vriend halfkaal terwyl hulle aantrek en deel dit aanlyn "as 'n grap" sonder om die implikasies daarvan te verstaan of te besef. Dit word ook beskou as kuberboelie en toepaslike dissiplinêre stappe moet geneem word sowel as afwentelingsprogramme. Die verspreider (s) moet ook gewaarsku word dat ouers van die slagoffer ander wettige kanale kan volg en dat die optrede ook tot permanente skorsing van die skool kan lei.

c) Daar word verwag dat alle opvoeders in die skool professionele oordeel sal uitoefen ten opsigte van reaksie op sekwestrasie wanneer 'n saak ondersoek word

Sleutelvrae moet insluit:	
Wat is reeds bekend oor die leerder(s) of ander betrokke partye?	• Ouderdom van kind (ers) of ander • Vorige / huidige betrokkenheid by sodanige handeling (e) • Kwesbaarheid, bv. spesiale onderwysbehoefte, kind in versorging ens.? • Onmiddellike risiko van reputasionele skade • Veelvuldige voorvalle
Hoe is die beelde gedeel / gepos?	• Publiek of privaat • toepassings / sosiale media wat gebruik is
Wat weet ons van die bedoeling of motivering agter die skep of deel van die beelde?	• Volwasse betrokkenheid • Dwang of afpersing • Vermoë om "toestemming" te gee • Beeld is uiterste of gewelddadige • Dit was "konsensueel" • Die bedoeling was om 'n "grap" te wees of om "snaaks" te wees • Die bedoeling was "wraak" • Kuber-afknouery
Wat is die impak op die leerder (s) / jongmense / ander persone betrokke?	• Emosionele impak • Behoefteberading • Afleiding • Kriminele gevolge • Potensiële langtermyn impak • Regsgevolge

d) Aanvanklike reaksie

Wanneer 'n voorval waarby die minderjarige betrokke is, en sekskletsse insluit:

- i. Die voorval moet so gou moontlik na 'n voorval-reaksie span (IRT) verwys word wat bestaan uit die hoof, dissiplinêre hoof, maatskaplike werker / berader.
- ii. Die IRT moet 'n aanvanklike hersieningsvergadering met die toepaslike graadhoof hou, register klasopvoeder en ouers moet vroegtydig ingelig word en betrokke wees by die proses, tensy daar goeie rede is om te glo dat ouers wat betrokke is die jong persoon in gevaar sal stel.
- iii. 'n Verslag moet dadelik aan die Distrik gerig word.
- iv. Op enige stadium van die proses, indien daar 'n bekommernis is, 'n minderjarige benadeel of die risiko van emosionele en reputasionele skade teenwoordig is kan ander maatskaplike dienste met die toestemming van die leerder en / of sy / haar ouers betrek word.

e) Assessering van die risiko's

Die omstandighede van voorvalle kan varieer. As daar in die aanvanklike oorsigstadium besluit is om nie na polisie en / of maatskaplike sorg te verwys nie, moet die IRT 'n verdere hersiening doen (insluitend 'n onderhoud met die leerders en hul ouers / ouers) om die feite vas te stel en die risiko's te evalueer. By die beoordeling van die risiko's moet die volgende oorweeg word:

- i. Hoekom is die beelde gedeel? Was die jong persoon gedwing of onder druk geplaas om die beelde te produseer?
- ii. Wie het die beelde gedeel? Waar is die beelde gedeel? Was dit gedeel en ontvang met die kennis van die leerder (s) in die beelde?
- iii. Is daar enige volwassenes betrokke by die deel van beelde?

- iv. Wat is die impak op die betrokke leerder (s)?
- v. Het die betrokke leerders addisionele [emisionele] kwesbaarhede?
- vi. Het die betrokke persoon (e) / leerder (s) reeds voorheen aan hierdie soort aktiwiteite deelgeneem?
- vii. Is die beelde gedeel op sosiale media of elders aanlyn? Indien wel, watter stappe is gedoen om die verspreiding van die beelde te beheer/ te laat verwyder?
- viii. Dissiplinêre stappe deur die skool.

LW: Die skool moet nie enige beelde of inhoud wat as 'n onweloweglik beeld beskou word, druk, voorlê, versprei of stoor nie, behalwe vir bewysdoeleindes dan op 'n aparte USB wat in die skool se kluis afgesluit moet word, in 'n afsonderlike koevert van wat slegs die skoolhoof / getuienisleier die seël kan breek indien nodig.

f) Verwittig ouers / Hou ouers ingelig

Ouers moet vroegtydig in kennis gestel word en betrokke wees by die proses. Enige besluit om nie ouers in te lig nie, sal in die algemeen in samewerking met ander dienste soos kindersorg en / of die polisie gedoen moet word, wat die leiding sal neem om te besluit wanneer die ouers ingelig moet word.

g) Besigtig van die beeldmateriaal

i. Lede van die IRT moet **nie** na seksuele beelde van minderjariges kyk nie, tensy daar goeie en duidelike redes is om dit te doen. Waar moontlik, moet antwoorde op voorvalle gegrond wees op wat die aan IRT mee gedeel is oor die inhoud van die beelde.

ii. Die besluit om beelde te besigtig, moet gebaseer wees op die professionele oordeel van die IRT en moet altyd voldoen aan die kinderbeskermingsbeleid en -prosedures van die skool.

iii. As 'n besluit geneem word om beelde te besigtig, moet die IRT tevrede wees dat die besigtiging:

- Dat dit nodig is om die beeld aan te meld by 'n webwerf, program of geskikte verslaggewingsagentskap om dit te laat verwyder en uit te wis, of om die leerder of ouer te ondersteun om so 'n versoek te rig.

- Onvermydelik is omdat 'n leerder 'n afbeeldingbeeld/klankopname/skakel/video direk aan 'n personeellid getoon het of die materiaal op 'n skooltoestel of netwerk gevind is.

iv. As dit nodig is om die beelde te besigtig, moet die IRT:

- Verseker waar moontlik dat die beelde deur 'n personeellid van dieselfde geslag besigtig word as die leerder(s) in die beelde. Moet nooit die materiaal kopieer, druk of deel nie - dit is onwettig.

- Bespreek die besluit met die ouers van die betrokke leerder(s).

- Verseker dat die IRT of 'n ander lid van die IRT onder toesig van die skoolhoof gedelegeer word, aangesien dit deel van sy / haar professionele pligte is.

- Die IRT moet toesien dat daar met 'n ander personeellid in die kamer teenwoordig is, verkieslik die IRT of 'n lid van die SBS. Hierdie personeellid hoef nie die beelde te sien nie.

- Waar moontlik, verseker dat dit die besigtiging altyd op die skoolperseel plaasvind, ideaal in die Dissiplinêre Hoof of die Hoof se kantoor of 'n lid van die SBS se kantoor wat gemagtig is om die inhoud te sien.

- Teken die datym en tyden ander besonderhede van die besigtiging van die beelde in die skool se rekords aan, insluitend diegene wat teenwoordig was, waarom die beeld aangevra is en enige daaropvolgende aksies. Maak seker dit is onderteken en gedateer as 'n noodsaaklike deel van die ondersoek van die voorval.

v. Verwydering van beelde

- As die skool besluit het dat ander owerhede nie betrokke hoef te wees nie, moet daar oorweging gegee word om beelde uit toestelle en aanlyndienste te verwyder om enige

verdere deel van die materiaal te beperk. Die skool het die outoriteit om data op toestelle te deursoek en om jeugdige geproduseerde seksuele beelde te verwyder.

- Dit word aanbeveel dat die leerders in die meeste gevalle gevra word om beelde uit te vee en te bevestig dat hulle die beelde verwyder het as dit op hulle eie toestelle is of afgelaai en veilig geberg is. Leerders moet 'n sperdatum kry vir skrapping oor alle toestelle, aanlyn-stoor of sosiale media-werwe.

BYLAAG L – Kuberboelie, Kuberwangedrag, Teistering en / of enige vorm van Intimidasie

a) Deur hierdie beleid oor die gebruik van sosiale media te aanvaar, beskerm die skool homself van beskuldigings en aanklagtes van medepligtigheid in enige kuberboelie en enige ander oortredings van die beleid.

b) Ouers moet duidelik bewus gemaak word van die skool se beleid oor toegang tot sosiale netwerk-webwerwe en hierdie sosiale media beleid.

c) Waar 'n openbaarmaking van kuberboelie en ander vorms van sosiale media intimidasie / teistering gemaak word, het die skool die plig om te ondersoek, selfs waar die inhoud / plasing van buite die skool afkomstig is.

d) Sodra 'n openbaarmaking gemaak is, moet die ondersoek alle betrokkenes en hul gesinne betrek. Dit sal hanteer word in ooreenstemming met die skool se anti-boelie- en hierdie beleid.

e) Indien ouer (s) / voog (de) weier om betrokke te raak en ongewenste gedrag voortduur, kan dit na die polisie verwys word.

f) Die volgende dade van 'kuberwangedrag / boelie' is verbode:

i. Kubermissbruik van die werkgewer se hulpbronne: Opvoeders, nie-opvoeders en leerders word verbied om die skool se hulpbronne te gebruik, bv. rekenaars, telefone, ens. vir privaatdoeleindes gedurende of buite skooltyd sonder toestemming te misbruik.

ii. Die skep van onenigheid en die verspreiding van aanstootlike of beledigende materiaal: Opvoeders, nie-opvoeders en leerders mag nie inhoud wat rassisties, lasterlik, seksisties of pornografies van aard produseer en versprei nie. Dit is ernstige wangedrag.

iii. Afstootlike inhoud: Opvoeders, nie-opvoeders en leerders mag nie aanstootlike boodskappe oor die skool, sy personeel of die leerders stuur of versprei nie.

iv. In die konteks van hierdie beleid, sal 'n eenmalige offensiewe of kwetsende openbare boodskap, beeld of stelling op 'n sosiale netwerk/webwerf/platform of ander openbare forum geplaas word waar daardie boodskap, beeld of stelling deur ander mense besigtig en / of herhaal kan word soos kuberboelie/ intimidasie / teistering / afwykende gedrag.

v. Vertrouensbreuk: Opvoeders, nie-opvoeders en leerders mag nie die skool se inligting, inligtingstelsels of sosiale media-platforms gebruik op 'n manier wat die skool se goeie naam en eer aantas nie.

vi. Ander anti-sosiale negatiewe gedrag deur leerders wat sosiale media gebruik wat nie sal ook ooreenkomstig die skool se gedragskode en hierdie beleid en ander verwante wetgewing hanteer word.

vii. Leerders, ouers of personelede wat deelneem aan aanlyn gesprekke en inhoud deel op sosiale netwerkwebwerwe, of hulle aansluit by, inskryf, of op sosiale platforms aktief is wat bedoel is om individue van die skoolgemeenskap te verneder of te benadeel, sal ook beskou word as kuberboelie / teistering en / of onvanpaste gedrag en sal hanteer word ooreenkomstig die skool se gedragskode of die skool se ouergedragskode of enige ander stappe wat die skool mag neem.

g) Kuberboelie sluit dade in wat boelie en teistering betref deur gebruik te maak van elektroniese toestelle of tegnologie. Kuberboelie word gepleeg deur die volgende metodes:

i. SMS-boodskappe.

ii. Skakels.

iii. Foto- / video-insetsels (via selfone en ander digitale toestelle).

iv. Selffoonproepe.

v. e-pos.

vi. Kletskamers.

vii. Kitsboodskappe.

viii. Webwerf en Blogs.

ix. Sosiale netwerkplatforms.

x. Internet dobbelwebwerwe.

h) Kuber-skoolboelie is die opsetlike of nalatige gebruik van elektroniese media wat skade aan 'n ander leerder of opvoeder veroorsaak, en 'n negatiewe impak op die opvoeding van daardie leerder kan veroorsaak, of die van skep omstandighede wat nie vir onderrig of leer bevorderlik is nie. Regsgevolge van kuberboelie mag die gevolg hê dat die oortreder krimineel aangekla word van die volgende oortredings deur die skool of 'n ander persoon wat geraak word:

i. Crimen injuria - die onwettige, opsetlike en ernstige skending van waardigheid of privaatheid van 'n ander persoon.

ii. Aanranding - enige onwettige en opsetlike daad of versuim wat tot gevolg het dat 'n ander persoon se liggaamlike integriteit direk of indirek benadeel word, of wat 'n emosionele impak of vrees in 'n ander persoon laat ontstaan dat sodanige daad uitgevoer sal word.

iii. Kriminele laster - is die onwettige en opsetlike publikasie van 'n aangeleentheid aangaande 'n ander, wat sy of haar reputasie ernstig beseer. Dit sluit beide mondelinge en skriftelike laster in.

iv. Afpersing – word gepleeg wanneer 'n persoon onwettig en opsetlik 'n voordeel verkry, wat van 'n vermoënde of nie-vermoëagtige aard kan wees, van 'n ander, deur laasgenoemde aan oongevraagde emosionele druk te onderwerp, wat hom of haar verplig om 'n daad teen sy/haar sin te pleeg tot voordeel van die intimideerder/asfarser.

i) Kuberboelie word verbied terwyl leerders op skool eiendom is, by enige skoolgeborgde aktiwiteit, op skoolvervoer, of by enige bushalte / taxistaanplek of enige ander plek binne of buite die skool.

j) Indien die handeling (e) wat enige vorm van kuberboelie aan neem, plaasvind buite skoolgebou of buite 'n skoolgeborgde aktiwiteit, is hierdie beleid steeds van krag indien die gedrag spesifiek gerig is op 'n leerder of opvoeder en negatiewe impak op die kwaliteit van leer en onderrig by die skool kan hê.

k) Die gevolge vir enige leerder wat enige wangedrag pleeg, kan wissel van positiewe gedragsintervensies tot en met insluiting van skorsing of aanbeveling vir permanente skorsing, soos uiteengesit in Riglyne vir die Oorweging van Beheerliggame by die aanneming van riglyne vir die oorweging van Beheerliggame by die aanneming van 'n Gedragskode vir leerders, GN 776 GG 18900 van 15 Mei 1998 en die skool se gedragskode en algemene kennisgewing 6903 van 2000 soos gewysig en Omsendbrief 74/2007.

l) Kuberboelie kan enige van die volgende vorms aanneem:

i. Teistering - Gedrag wat daarop gemik is om skade te veroorsaak, of die oortuiging dat skade dreigend is deur kommunikasie met die slagoffer deur middel van elektroniese media.

ii. Flaming - aanlyngevegte met behulp van elektroniese boodskappe wat kwaad of vulgêre taal bevat.

iii. Swartsmeedery – (dissing) of uitsluiting van iemand aanlyn; stuur of plasing van skinder of skadelike skinder stories en/of gerugte versprei oor 'n persoon om sy of haar reputasie of vriendskappe te laat skipberuk lei.

iv. Katvis – om te maak asof jy iemand anders is en die stuur of plaas van materiaal om daardie persoon in die moeilikheid te kry of om hul reputasie te beskadig.

v. Outing - deel van iemand se geheime of verleentheid inligting of beelde aanlyn.

- vi. Uitsluiting – iemand uit te sluit of te unfriend met opset.
- vii. Kuberafknoery - behels dreigemente van skade of intimidasie deur herhaalde aanlyn teistering en bedreigings.
- viii Seksklets - die stuur van naak of semi-naak foto's of video's en / of seksueel suggestiewe boodskappe via selfoon SMS of kits boodskappe, wat lei tot aktiwiteite soos dwang, verhoogde aggressie en geweld.
- ix. Die verfilming van en verspreiding van video opnames wat 'n ander kan benadeel.
- x. Die voortbestaan van kuberafknoery deur die verspreiding van negatiewe beelde of boodskappe, of deur kommentaar te lewer op negatiewe sosiale media-plasings oor 'n leerder, opvoeder, administratiewe personeel of ouer van die skool, kan kuberafknoery uitmaak.
- xi. Verspreiding van skakels na enige opgelaaide inhoud met betrekking tot kuberboelie ing.
- xii. Verspreiding van enige klankopname van 'n voorval van kuberafknoery of 'n stemboodskap of stemopname wat 'n ander persoon beledig met die gebruik van vuil, onsedelike, losbandige, enige vorm van haatspraak of enige ander seksuele insinuasie wat die reputasie kan benadeel of daarop gemik is om die ander persoon te beswadder. of hul selfwaarde, privaatheid of waardigheid benadeel.

BYLAAG M - Gebruik van beelde deur Personeel

Die Skool se gebruik van beelde van enige persoon / skoolaktiwiteit is aanvaarbaar, mits die volgende riglyne streng nagekom word:

- a) Toestemming om enige foto's of video-opnames te gebruik, moet versoek word in ooreenstemming met die skool se digitale en video-beeldebeleid. As iemand om een of ander rede vra om nie opgeneem te word of fotografeer te word nie, moet hulle wense gerespekteer word.
- b) Onder geen omstandighede moet personeel leerderfoto's en / of enige video / beeld aanlyn anders as via sosiale media-rekening wat deur die skool besit word, deel of oplaai nie en dan slegs met toestemming van die ouer en/of die hoof.
- c) Personeel moet hul professionele oordeel uitoefen oor die vraag of 'n afbeelding gepas is om op die skool se sosiale media rekening te deel. Leerders moet gepas geklee wees, nie belaglik wees nie en moet nie op die skoollys van leerders wees wie se beelde nie gepubliseer moet word nie.
- d) Indien 'n personeellid onbewustelik 'n (onvanpaste) foto neem wat misverstaan of misbruik kan word, moet hulle dit dadelik verwyder.
- e) Alle beperkings met betrekking tot sekskletse / kuberboelie is ook van toepassing op enige personeellid.

BYLAAG N - Ouers en Sosiale Media in die Skool

- a) Ouers (in wie se naam die telefoon of toestel geregistreer is ingevolge RICA) is verantwoordelik vir die uiteindelijke gedrag van hul kinders se gebruik / inhoud van 'n selfoon, slimfoon en of enige ander elektroniese/digitale toestel.
- b) Indien ouers / versorgers / voogde (veral lede van die BL) toegang het tot 'n skool se sosiale platform waar pos of kommentaar geaktiveer word, word daar van hulle verwag om op 'n verantwoordelike en etiese wyse te reageer en nie die goeie naam van die skool in gedrang te bring nie. Indien enige aanstootlike of onvanpaste opmerkings gemaak word, sal die skool die ouer / versorger / voog versoek om die post te verwyder en hulle uit te nooi om die kwessies persoonlik te bespreek of 'n skriftelike verklaring van die skool se klagtesprosedures / en die prosedure.

- c) Ouers / versorgers / voogde sal optree ingevolge die gedragskode vir ouers / versorgers / voogde van die skool en hierdie beleid wanneer hulle betrokke raak by die gebruik van sosiale media-platforms.
- d) Ouers moet eerder nie negatiewe en aanstootlike opmerkings plaas nie of aanlynbesprekings met ander ouers en leerders van die skool aangaan oor aangeleenthede nie, maar moet eerder hul besorgdheid onder die aandag bring van die skoolhoof of hoof van dissipline. Hulle moet nie gebruik maak van lasterlike, aanstootlike, vals taal of afkeurende kommentaar en / of kommentaar lewer wat geweld of beledigend van aard is wat die waardigheid rakende enigeen wat verband hou met die skoolgemeenskap of enige van die leerders / ouers / personeel, by die skool op enige sosiale platform of groep nie. Enige besorgdheid wat ouers / versorgers / voogde het, moet deur die toepaslike kanale gemaak word deur met die adjunkhoof en / of skoolhoof te praat, sodat hulle regverdig, toepaslik en effektief hanteer kan word.
- e) Ouers sal verantwoordelik gehou word om ingelig te wees oor hul kinders se aanlynaktiwiteite en proaktief te wees in die toesig en leiding van hul kinders, met inagneming van hierdie beleid en veral die skool se kernwaardes.
- f) Ouers sal bewus wees dat baie sosiale media-webwerwe ouderdomsbeperkings het wat implikasies vir hul minderjarige kinders het.
- g) Ouers moet bewus wees dat hulle in stryd is met terme en voorwaardes as hulle 'n persoonlike rekening opstel vir hul kinders om te gebruik as hulle bewustelik verstaan dat ouderdomsbeperkings van toepassing is op 'n sosiale media platforms (bv. WhatsApp en Facebook of toelaat dat hulle kinders toegang het tot en gebruik van sosiale media platforms.
- h) Voor die oplaai van foto's, klank- of video-opnames, moet ouers toepaslike toestemming van enige betrokke persoon verkry. Dit geld veral met betrekking tot die privaatheid van die personeel, ander ouers en leerders van die skool.
- i) Aanlyn plasinge en gesprekke is nie privaat nie. Moenie vertroulike inligting, interne skoolbesprekings of spesifieke inligting oor leerders, personeel of ander ouers deel nie.
- j) Ouers word aangemoedig om bewus te wees van die feit dat alle gebruikers van sosiale media-webwerwe moet doen wat hulle kan, om nie 'n kind by die naam te identifiseer of met 'n bepaalde skool te assosieer nie.
- k) Ouers sal gevra word om 'n toestemmingsvorm vir leerders te teken wanneer opvoeders sosiale media-aktiwiteite vir klaskamerleer en gebruik van skool-IT-toerusting en -programmatuur opstel.
- l) Ouers word aangemoedig om nie enige inligting aanlyn te vernietig of te beskadig nie, maar eerder sodanige inhoud aan die skoolhoof te rapporteer indien dit enige personeelid of leerder van die skool betrek of waar die skool se goeie naam en reputasie in oneer gebring is.
- m) Ouers sal en mag nie sosiale media-werwe vir klaskamers gebruik vir enige onwettige aktiwiteite nie, insluitend die skending van data-privaatheid wette nie.
- n) Ouers moet nie deelneem aan die verspreiding van valse of onbevestigde gerugte of vals inligting of enige besorgdheid ten opsigte van die skool se gemeenskap en sy lede of enige skoolaktiwiteit of skoolverwante aktiwiteit nie, maar sal hul besorgdheid onder die aandag van die skoolhoof op die regte manier bring en volgens die skool se ouergedragskode, anders behou die skool die reg voor om enige stappe te neem wat hy nodig ag.
- o) Ouers wat by klaskameraktiwiteite help, moet nie van sosiale media-webwerwe gebruik maak nie, terwyl hulle by sulke aktiwiteite betrokke is, enige foto's neem of enige video's of enige ander inhoud oplaai of enige kommentaar lewer oor die klaskameraktiwiteite op enige sosiale media-platform nie.
- p) Ouerlede of enige ander lid van 'n dissiplinêre verhoorpaneel mag nie van sosiale media-webwerwe gebruik maak nie, terwyl hulle by sulke aktiwiteite betrokke is, enige foto's neem

of enige video's of enige ander inhoud oplaai of enige kommentaar lewer ten opsigte van die klaskameraktiwiteite / dissiplinêre aangeleenthede op enige sosiale media platform, aangesien al sulke verrigtinge streng vertroulik is.

q) BL ouerlede mag nie enige inligting oor enige leerder wat onder hulle aandag kom, beskikbaar stel of sulke inligting op enige sosiale media-platform plaas nie, aangesien sulke inligting vertroulik is. Indien dit inligting is wat die skool se goeie naam en eer affekteer of 'n leerder wat die skool se gedragskode oortree het, moet dit onder die aandag van die skoolhoof gebring word wat die saak op die gepaste wyse sal hanteer.

r) Alle ouers / voogde word uitgenooi om die Digitale Beeldriglyne van die skool te teken wat die skool toestemming verleen om foto's van leerders te publiseer met inagneming van die gebruiksriglyne.

Daar word verwag dat ouers foto's of videobewyse tydens skoolaktiwiteite sal nakom en sal voldoen aan bogenoemde riglyne. Enige ouer / versorger wat beelde opgelaaai het by skoolgebeurtenisse of die beelde met ander deel, sal gevra word om die beelde te verwyder en kan versoek word om met die skoolhoof en voorsitter van die BL te ontmoet.

BYLAAG O-Gebruik van selfone / elektroniese toestelle deur enige leerders

1. Gebruik

a) Leerders moet te alle tye die algemene klaskamer- en skoolreëls en algemene gebruik van IT-toestelreëls volg wanneer hulle selfone en ander elektroniese toestelle op skool gebruik.

b) Selfone en elektroniese toestelle moet tydens alle skoolaktiwiteite afgeskakel word en mag nie aangeskakel word om enige sodanige aktiwiteit in enige formaat op te neem nie, insluitend in enige tyd in 'n klaskamer, tydens enige vergaderings, sportoefeninge / spanbesprekings / skoolaktiwiteite of by enige ander formele of informele skoolbyeenkoms / skoolaktiwiteit waar dit met die aktiwiteit sal inmeng, insluitend kultuuraktiwiteite soos die revue of die opvoering van enige kunstenaar op skoolgrond, tensy toestemming verleen word vir die opname van sodanige aktiwiteit deur die afrigter of die skoolhoof.

c) Geen leerder mag 'n selfoon / elektroniese toestel op hul persoon of met hulle in enige toets- of eksamensituasie hê nie, tensy dit gemagtig is om dit te doen. Dit sluit die gemagtigde gebruik van tablette en / of sakrekenaars uit. Selfone / elektroniese kommunikasietoestelle moet NIE in 'n eksamen / toets gebring word nie en eksamen- / toetsvraestelle sal gekanselleer word indien dit blyk dat 'n leerder dit gedoen het met 'n nulpunt wat uitgereik word en dat die SAIC-proses deur die skoolowerhede gevolg word.

d) Om 'n selfoon na die skool te bring, bly die eksplisiete verantwoordelikheid van die leerder. Die skool of enige van sy personeel en agente aanvaar nie verantwoordelikheid vir diefstal, skade of verlies van 'n selfoon onder enige omstandighede hoegenaamd nie. Die enigste tyd wat personeellede sal verantwoordelikheid aanvaar vir enige sodanige toestel, sal wees wanneer dit tydens eksamens ingeteken en ingehandig word of gekonfiskeer is.

e) Die gebruik van selfone of elektroniese toestelle voor die skooldag of na afloop daarvan sal nie deur die skool beheer word nie, met dien verstande dat geen bepalings van die skool se gedragskodes of enige ander beleid of skoolreëls oortree mag word nie, of enige ander onvanpaste aksie word onderneem nie.

f) Speletjies, musiek, video's, klankfragmente moet nie gedurende skooltyd gespeel word nie, of enige ander beeld mag opgeneem of vertoon word aan enige ander leerder of sodanige inhoud / plasings / boodskappe word gedurende enige klaskamer se onderrigtyd of enige ander amptelike skoolaktiwiteit verkry nie, gedurende skooltyd nie.

g) Enige onwenslike / onwettige gebruik in stryd met die skool se gedragskode en selfoonbeleid en enige onvanpaste inhoud / materiaal op 'n selfoon by die skool in die besit

van enige leerder sal daartoe lei dat die selfoon gekonfiskeer word en nodige dissiplinêre stappe inisieer en deur die skool geneem word.

h) Indien dit na die mening van die Dissiplinêre Hoof en / of die skoolhoof nodig is dat enige inligting op 'n selfoon deur die skool verkry moet word, sal dit slegs wees om te bepaal of daar 'n nadelige misbruik van die foon is of was of indien dit inhoud bevat wat as onvanpas soos beskryf in hierdie beleid gestoor op die foon is of is gepost, gestuur of deurgestuur is na 'n ander persoon en nie enige ander private aktiwiteite / boodskappe van enige leerder te moniteer nie. Die vertroulikheid van laasgenoemde sal nie aan enige ander party bekend gemaak word nie.

j) Leerders wat selfone en ander elektroniese toestelle gebruik, moet die reëls soos uiteengesit in hierdie beleid, op dieselfde manier volg asof hulle skooltoerusting gebruik.

k) Indien 'n leerder die behoefte het om sy / haar ouers gedurende skoolure te kontak, sal hulle toegelaat word om die telefoon in die Administrasiekantoor te gebruik nadat toestemming van die Adjunkhoof van die Departementshoof verkry is om sodanige toestemming te verleen. As ouers hul kinders dringend moet kontak, moet hulle die Administrasie kantoor bel.

l) Wanneer mobiele toestelle soos selfone of ander elektroniese/digitale toestelle van 'n leerder gekonfiskeer word, sal die volgende sanksies van toepassing wees:

1ste oortreding: Die toestel sal gekonfiskeer word, ouer (s) / voog (de) sal gekontak word en gevra word om die toestel by die skoolkantoor aft e haal. Debietpunte sal toegeken word.

2de oortreding: Die toestel sal gekonfiskeer word, ouer (s) / voog (de) sal gekontak word en versoek word om die toestel by die dissipline hoof af te haal nadat 'n afsparrak gemaak is. 'n Finale waarskuwingsbrief sal uitgereik word debietpunte sal toegeken word.

3de oortreding: Die toestel sal gekonfiskeer word, ouer (s) / voog (de) sal gekontak word om die toestel by die hoof af te haal nadat 'n afspaark daarvoor gemaak is. Die leerder, vergesel deur sy / haar ouer (s) / voog (de), sal 'n dissiplinêre verhoor moet bywoon.

2. Beelde en video gebruik / opname deur leerders van ander

a) Digitale tegnologie het aansienlike voordele tot leer geskep, waardeur personeel en leerders onmiddellik gebruik kan maak van beelde wat hulle self jkan oplaai of afgelaai het van die internet. Personeel, ouers / voogde, versorgers en leerders moet egter bewus wees van die risiko's verbonde aan die publisering van digitale beelde op die internet. Sulke beelde kan geleenthede bied vir teistering of oortredings van privaatheid. Digitale beelde is vir ewig op die internet wees en kan op 'n kort of langer termyn skade aan individue besorg.

b) Sorg moet geneem word wanneer fotografiese of video beelde geneem word dat die leerders toepaslik geklee is en nie deelneem aan enige aktiwiteite wat die individue of die skool in diskrediet kan bring nie.

c) Skoolpersoneel, ouers / voogde, versorgers en leerders mag nie beelde van ander gebruik, deel, publiseer of versprei sonder hul eksplisiete toestemming nie.

d) Leerders mag nie beelde, video's of ander inhoud aanlyn deel met die bedoeling om 'n ander lid van die skoolgemeenskap te benadeel nie, ongeag of dit in die skool of buite gebeur.

e) Geen foto's of video's of ander beelde of klankopnames mag deur enige leerder in enige badkamer, kleedkamer, of enige sodanige perseel van die skool opgeneem word nie.

f) Geen foto's of video's of ander beelde of klankopnames mag opgeneem word deur enige leerder van enige leerder wat enige onsedelike daad of enige wangedrag in stryd met die skool se gedragskode of enige ander beleid of reël in die skool oortree nie. Opname van eksplisiete / aanstootlike beelde, klankopnames, video's van ander leerders, word outomaties 'n skorsing en dissiplinêre verhoor.

g) Eksplisiete beelde en veral eksplisiete / onsedelike / gewelddadige beelde van leerders en / of minderjariges is onaanvaarbaar en is absolute verbode gedrag, met ernstige gevolge en

sanksies vir die betrokkenes. Die deel van eksplisiete beelde van ander leerders lei outomaties tot 'n skorsing en 'n dissiplinêre verhoor.

h) Die neem van selfies tydens die skooldag en of enige skoolaktiwiteit word nie toegelaat nie. Dit sluit in situasies waar leerders met die skool geassosieer kan word.

i) Die manipulasie van enige beeld / foto om verleentheid, bespotting, intimidering / kuberboelie te veroorsaak, is verbode.

j) Enige daad van upskirting, downblousing, deepfaking en soortgelyke en ander wangedrag is nie toegelaat nie en word verbied. Ouers se aandag word daarop gevestig dat die gebruik van 'n slefoon in 'n kas of tydens enige skool aktiwiteit sonder toestemming van 'n opvoeder verbode is en word die opvoeder gevrywaar van enige vervolging van 'n ouer of ander persoon.

3 As 'n telefoon / elektroniese/digitale toestel gebruik is om ongemagtigde of onvanpaste foto's / klank- of video-materiaal te neem

a) Die telefoon / toestel sal gekonfiskeer word.

b) Indien die materiaal sonder die toestemming van die betrokkenes daarin geneem is, kan die verantwoordelike leerder opgeskort word in afwagting van 'n dissiplinêre verhoor.

c) Indien die materiaal sonder die toestemming van die opvoeder daarin geneem is en daarna op die internet geplaas word, aan ander gewys word, of op enige manier versprei word, kan die verantwoordelike leerder geskors word en kan dit vir permanente uitsetting aanbeveel word tydens 'n dissiplinêre verhoor van die skool.

d) Afhangende van die aard van die inhoud wat gefotografeer, gevideo (deur video opname) aangestuur, opgelaa en / of besigtig word, behou die skoolowerhede die reg om Distriksbeambtes te kontak om die toepaslike aksieplan te bepaal en die skool kan 'n dissiplinêre verhoor hou.

4. Sanksies

a) Misbruik van die internet/sosiale media kan lei tot dissiplinêre optrede, insluitend skriftelike waarskuwings, onmiddellike onttrekking van gebruikersregte, ouervergaderings/onderhoude's met die hoof van dissipline en / of die skoolhoof, interne dissiplinêre verhore, konfiskering van 'n toestel vit 'n bepaalde tydperk en in uiterste gevalle eksterne dissiplinêre verhore, skorsing of selfs uitsetting.

b) Die skool sal reageer op voorvalle wat buite die skool plaasvind, wat 'n impak op die welstand van leerders of personeel ingevolge hierdie beleid en gepaardgaande gedragskodes en anti-boelie / anti-teistering / intimidasiebeleid het. In sulke gevalle sal die skoolowerhede, indien bekend, ouers / voogde / versorgers inlig van insidente van onvanpaste aanlyngedrag wat buite die skool plaasvind en die nodige stappe doen en die toepaslike sanksies oplê.

c) Leerders word aangemoedig om onmiddellik met die ontvangs van enige kommunikasie wat hulle ongemaklik maak of aanstootlik, diskriminerend, dreigend of afknouend van aard is aan hul ouers of die skoolowerhede aan te meld. Hulle moet nie op so 'n kommunikasie reageer nie en dit stoor of aflaai, sodat die saak ondersoek kan word.

BYLAE P- Onaanvaarbare Praktyke met betrekking tot die gebruik van selfone of enige ander elektroniese toestel

1. Die volgende lys, wat nie omvattend of eksklusief is nie, bied voorbeelde van praktyke wat as gevolg van hierdie beleid as onaanvaarbaar geag word:

a) Akademiese tyd ontwrigting b.v. deur die gebruik van selfone of die stuur of ontvang van boodskappe op enige sosiale media-platform of -program gedurende die klas, of die

opdatering of kontrole van hul status op enige sosiale media platform / sosiale netwerk-webwerf gedurende klastyd of oproepe of beantwoording van die foon.

b) Alhoewel die deel van beelde of boodskappe kan lyk as onskuldige pret vir sommige leerders, kan sekskletse en ander aanstootlike plasinge ernstige sosiale en regsgevolge hê, dus die maak, neem, toelaat om geneem, vertoon, besit en / of verspreiding van onsedelike / onregverdigende / beledigende / aanstootlike beelde en plasinge van minderjariges is 'n kriminele oortreding, dus moet die skool baie versigtig wees oor hoe sulke voorvalle bestuur word in terme van hierdie beleid en verwante beleid insluitende dissiplinêre prosesse.

c) Die diefstal, leen, gebruik sonder toestemming, verbreking, beskadiging, skending, vandalisering, wegsteek, verberging, die verwydering van 'n simkaart of die geheue of bergingskapasiteit van 'n ander persoon se selfoon of enige elektroniese toestel wat aan iemand anders behoort, is verbode.

d) Die stuur of aanstuur van bomdreigemente of ander bedreigings om klastyd te vermy of om toetse of eksamens te ontwig is 'n kriminele oortreding.

e) Die gebruik van selfone of enige elektroniese toestel om 'n voordeel te verkry of om eksamenreëls of prosedures te omseil is verbode.

f) Die vooraf waarskuwing van wangedraers deur middel van sosiale media van die teenwoordigheid van die Hoof, SAPD, 'n opvoeder of die dissiplinêre hoof of enige ander persoon op pad is na 'n plek waar 'n wandaad gepleeg word of gepleeg is of 'n ondersoek/deursoeking plaasvind is 'n starfabare oortreding.

g) Die gebruik van 'n selfoon of enige ander elektroniese toestel in die verkoop of verspreiding of verkryging van dwelms of ander verbode of onwettigemiddels en artikels, voedsel of enige ander produkte is verbode en strafbaar.

h) Die ontvangs, vertoning of verspreiding van onvanpaste foto's, klankopnames of die maak van video grepe van gevegte, aanranding van ander deur ander, verbale argumente of ander onvanpaste gedrag, onvanpaste taal, dreigende gebare, verbale argumente met gepaardgaande gebare en uitdagende houdings, ontwrigtende gedrag, selfies, onvanpaste seksuele gedrag van leerders, of onvanpaste beelde en / of skermbeelde van die internet of enige ander program of sosiale media platform aflaa.

i) Die uitlokking van 'n opvoeder, en dan die gevolglike reaksie op enige sosiale media platform / sosiale netwerk-webwerf vasvang en sirkuleer.

j) Die speel van musiek deur middel van klankversterkingstoerusting of deur die gebruik van Bluetooth / Wi-Fi / internet / enige sosiale media-program deur enige leerder gedurende skooltyd, byeenkomste, enige skoolaktiwiteit of skoolgeborgde aktiwiteit waar dit nie toegelaat word nie.

k) Materiaal of inligting publiseer, plaas, of versprei wat die skool mag ag as, dreigend, lastig, onwettig, onwelvoeglik, lasterlik, van pornografiese / immorele aard, onvanpas, haatspraak wat profaniteit uitbeeld, xenofobie, die gebruik van wapens, terrorisme, enige vorm van geweld, die bevordering / verkoop van voedsel produkte, tabak, dwelms, alkohol of ander onwettige of skadelike produkte, enige voorstelling wat seksueel suggestiewe boodskappe bevat, seksueel eksplisiete of onwelvoeglike afbeeldings en videos, bende affiliasie uitbeeld, taal of simbole uitbeeld wat op enige persoeen of groep of andersins inbreuk maak op die regte van ander of iets wat as onwettig of vyandig beskou kan word teenoor enige individu of entiteit. Dit sluit in die verspreiding van gerugte, (memes) en verkeerde inligting oor enige persoon / skool.

l) Publisering, plasing, verspreiding of verspreiding van materiaal of kommentaar op enige netwerk- / sosiale media-platform wat die goeie naam en eer, regte en privaatheid van die skool of enige individu of entiteit belemmer of aantast. Dit sluit in persoonlike aanvalle of opmerkings van 'n individu of groep.

m) Die praktyke van up skirting, downblousing, ander misbruike van sosiale media, wraak pornografie en deep fake en katvis word uitdruklik verbied ten opsigte van enige vroulike opvoeder, vroulike leerder, manlike leerder en / of manlike opvoeder of enige ander personeelid of enige vroulike en / of manlike lid van die skoolgemeenskap en sal beskou word as 'n kriminele praktyk en lei tot onmiddellike beslaglegging van die selfoon / elektroniese toestel en kan lei tot skorsing en 'n dissiplinêre verhoor wat tot permanente uitsetting van die skool kan lei.

o) Gedurende skooltyd, enige skoolaktiwiteit en / of 'n skool ondersteunede aktiwiteit op skoolrekenaar IT-toerusting / en of enige selfoon of elektroniese toestel:

i. Leerders sal nie na musieklêers/opnames luister terwyl hulle werk nie.

ii. Leerders mag nie e-pos of ander sosiale media-programme of hul selfone of ander IT-fasiliteite gedurende klastyd gebruik tensy hulle deur hul opvoeders opdrag gegee is nie.

iii. Leerders mag nie screensavers / agtergronde / video's / beelde wat onvanpas / vulgêr of lawaaierig is, vertoon nie.

iv. Leerders mag nie gedurende klastyd speletjies speel op hul rekenaars / selfoon / elektroniese toestelle nie, tensy die speletjies deel van die klas se onderrigprogram is en deur die opvoeder / kurrikulum as 'n klasaktiwiteit vereis word.

p) Taalgebruik:

i. Boodskappe / inhoud wat in die openbaar geplaas word, moet nie persoonlike aanvalle insluit nie (algemeen bekend as flaming).

ii. Boodskappe / plasings moet die reëls van toepaslike openbare taal volg. Enige teks wat aan 'n openbare omgewing oorgedra word, mag geen taal of inhoud bevat wat die skrywer nie persoonlik van die podium op 'n skoolbyeenkoms wil deel nie.

q) Pornografie:

i. Beide die Wet op Film en Publikasies en die Wet op Seksuele Misdrywe maak dit 'n misdryf vir 'n persoon onder die ouderdom van 18 jaar om:

a. Te kyk na pornografie.

b. In die besit te wees van pornografie in enige vorm.

c. Laai pornografie van die internet af.

d. Handeldryf in pornografie.

e. Stel 'n ander persoon onder die ouderdom van 18 bloot aan pornografie in enige vorm.

f. Versprei dit in enige vorm of formaat.

ii. Kinderpornografie:

Volgens die Suid-Afrikaanse wet word kinderpornografie beskou as 'n naakte beeld / deels naakte beeld van 'n persoon onder die ouderdom van 18 of enige beeld, video, skakel, hiperskakel, prent, tekening, foto, skermskoot, ens.

iii. Opname van pornografie of enige onsedelike of immorele beeld op skool of enige persoon wat by of buite skoolperseel of binne of buite skoolure by die skool geïdentifiseer kan word:

a. Besit of verspreiding van pornografie op skool word as uiters ernstige wangedrag beskou.

b. Om enige materiaal wat geag word deur diegene wat gesag het om pornografies / onsedeloos / immoreel / aanstootlik te wees, te sien en / of te sirkuleer, is 'n ernstige oortreding.

c. Behalwe vir bogenoemde, sal aktiwiteite wat as pornografiese aard beskou word, insluitend, maar nie beperk is tot: sekskletse, verspreiding van onvanpaste selfies, verspreiding / plasing van foto's / video's / inhoud van 'n gedeeltelik naakte / naakte persoon, 'n persoon wat onvanpas geklee is en liggaamsdele op 'n onvanpaste manier opntbloot is, versprei / vervaardig / vervaardig van foto's / video's / inhoud / beelde van voorwerpe en / of van enigiemand wat betrokke is by enige onsedelike, immorele, onsedelike en / of seksuele aktiwiteite, skakels / hiperskakels met betrekking tot sodanige inhoud en / of enige

boodskappe versprei / taal wat geag word van 'n onsedelike / immorele / aanstootlike / onweloweglike / seksuele aard.

iv. Die Wet op Film en Publikasies en die Wet op Seksuele Misdrywe kriminaliseer die skepping, besit en verspreiding van kinderpornografie asook enige beeld of beskrywing van 'n persoon wat onder die ouderdom van 18 jaar is of gemaak om te verskyn, lyk of beskryf as 'n persoon onder daardie ouderdom, betrokke by enige vorm van seksuele gedrag. Die Wet onderskei nie tussen beelde wat geskep is deur die gebruik van regte kinders en produkte van die verbeelding nie, insluitende "virtuele" kinderpornografie wat geskep is deur gebruik te maak van gesofistikeerde rekenaargrafika.

r) Plagiaat / afskrywery in eksamens:

Plagiaat / afskryfery in eksamens wat 'n selfoon / elektroniese toestel gebruik, sluit in, maar is nie beperk tot:

i. Laai inligting van die internet af en stel dit as persoonlike werk voor.

ii. Die kopiëring van 'n ander leerder se werk.

iii. Die aanbieding van 'n ander persoon se idees sonder verwysing, as oorspronklik.

iv. Alle inligting wat vanaf die internet afgelaai word, moet verwys word met die naam van die webwerf, die titel en outeur van die artikel (indien van toepassing) en die datum wat beskikbaar is.

v. Gebruik 'n selfoon / elektroniese toestel / slim horlosie tydens 'n toets / eksamen om toegang tot inligting of enige ander inhoud te verkry.

BYLAAG Q - LEERDER GEBRUIKSOORENKOMS

By Hoërskool Tuine glo ons dat leerders te alle tye die reg het op veilige internettoegang. Die internet is 'n kragtige instrument wat nuwe geleenthede vir almal bied. Hierdie Aanvaarbare Gebruiksoorenkoms is ontwerp om u bewustheid van e-veiligheid te verhoog en u te help om die skooltegnologie verantwoordelik en veilig te gebruik om u geleerdheid te verbeter.

Ek ..... (Naam van leerder) stem in om te voldoen aan die volgende aanvaarbare gebruik van die skool se IKT en toerusting:

Ek verstaan dat ek op 'n verantwoordelike manier skooltegnologie stelsels moet gebruik om te verseker dat ek veilig bly en dat die veiligheid en sekuriteit van die IKT-stelsels en ander gebruikers geen risiko loop nie.

Ek verstaan dat die skool my gebruik van die stelsels, toestelle en digitale kommunikasie sal monitor.

Ek sal bewus wees van "vreemdeling gevaar" wanneer ek aanlyn kommunikeer.

Ek sal NIE iemand wat ek op die internet ontmoet, inlig oor enige persoonlike inligting oor myself of ander nie; dit sluit my huisadres, my telefoonnommer of my skool se naam in sonder toestemming, of 'n foto van myself aanstuur sonder toestemming van my ouers nie. Ek sal NOOIT reël om iemand persoonlik te ontmoet wat ek aanlyn ontmoet het of mee aanlyn bevriend was sonder my ouers se mededwete en toestemming nie.

As ek iets aanlyn sien wat my ongemaklik, ontsteld of bekommerd maak, sal ek dadelik die opvoeder in beheer in kennis stel en my ouers inlig.

Ek sal nooit onaangename, suggestiewe of kuberboelie-e-posse of boodskappe beantwoord nie en ek sal dit altyd aan 'n opvoeder wat ek vertrou meedeel. Ek weet om nie dit dadelik te verwyder nie, maar om dit te wys aan die persoon wat ek dit aangemeld het, as bewysstuk.

Ek sal altyd myself wees en nie voorgee om iemand of iets te wees wat ek nie is nie. Ek weet dat die plasing van anonieme boodskappe en die deurstuur van kettingboodskappe nie toegelaat word nie.

Ek verstaan dat ek net die internet sal gebruik as ek dit verantwoordelik gebruik, en as ek dit nie doen nie, mag ek nie die internet op skool gebruik nie.

Ek weet dat verantwoordelikheid beteken dat ek nie moet soek na afkeurenswaardige taal, onvanpaste beelde of gewelddadige speletjies nie, en ek weet dat as ek per ongeluk oorkom, moet ek dit aan toesighouer of ouer / versorger rapporteer. Ek weet dat my opvoeder die webwerwe wat ek besoek het, kan nagaan.

Ek sal my wagwoord soos my tandeborsel behandel en dit nie met enigiemand deel nie (selfs my beste vriend), en ek sal afteken en afskakel wanneer ek klaar is met die rekenaar.

Ek sal beleefd en sinvol wees wanneer ek ander per e-pos antwoord en nie materiaal wat ander mense beledig of 'n ander persoon se privaatheid kan aan tas, sal aanstuur nie. Ek sal nie ongewenste, aggressiewe of onvanpaste taal gebruik nie.

Ek weet dat ek nie toegelaat word op persoonlike e-pos, sosiale netwerk-webwerwe of kitsboodskappe op IT-toerusting van die skool nie.

Ek weet dat as ek na of van die skool loop, kan ek op eie risiko 'n selfoon skool toe bring, en as dit gebreek, gesteel of verlore gaan, is dit my eie verantwoordelikheid. Ek verstaan dat my selfoon my eie verantwoordelikheid bly en op eie risiko oorgelaat word nadat ek dit vir eksamens oorhandig het.

Ek weet dat die telefoon altyd af moet wees en nie gedurende skoolure en klaskamer tydelik aangeskakel mag word nie. Ek mag nie oorfone tydens enige skooltyd of enige opvoedkundige omgewing of in enige klaskamer gebruik sonder toestemming nie.

Ek sal nie beelde / video's / klankfragmente van enigiemand sonder hul toestemming of tydens enige skoolaktiwiteit neem of versprei nie.

Op skool sal ek nie enige sagteware van die internet aflaai met enige skool IT-toerusting nie.

Ek sal nie probeer om enige materiaal wat onwettig of onvanpas is, op te laai of te laai nie, of dit kan vir ander skade of bekommernis veroorsaak nie, en ek sal ook nie probeer om enige programme of sagteware te gebruik wat my toelaat om die filter / sekuriteitstelsels in plek te plaas nie, verhoed toegang tot sulke materiale.

As ek per ongeluk iets op die internet ontdek wat onvanpas is of ek ongemaklik voel, sal ek dit dadelik aan my opvoeder of personeellid in die klaskamer / mediasentrum / IT-sentrum rapporteer.

Ek sal onmiddellik enige skade of foute wat toerusting of sagteware betref, aanmeld.

Ek is bewus daarvan dat inligting op die internet kan nie altyd betroubaar wees nie en ek moet toesien dat die inligting waartoe ek toegang het, akkuraat is, aangesien ek verstaan dat die werk van ander nie waarheid kan wees nie en dalk 'n doelbewuste poging kan wees om my te mislei. Ek weet dat sommige webwerwe deur adverteerders geborg kan word.

Ek sal verseker dat ek toestemming het om die oorspronklike werk van ander in my eie werk te gebruik en waar werk deur kopiereg beskerm word, sal ek nie probeer om afskrifte (insluitende musiek en video's) af te laai nie. Ek verstaan dat die skool ook die reg het om teen my te reageer as ek betrokke is by voorvalle van onvanpaste gedrag, wat onder hierdie ooreenkoms val, wanneer ek buite skool is en waar hulle my lidmaatskap van die skoolgemeenskap betrek (voorbeelde sou wees kuberafknouery, onbillike beelde / video's gebruik van beelde of persoonlike inligting). Dit sluit in die gebruik van programme om met ander leerders / persone te kommunikeer met die doel om goedere of enige ander onwettige stowwe, gevaarlike wapens en alkohol te versprei, te verkoop, te hanteer of te verskaf of om enige dobbelaktiwiteite in te lig.

Ek het die bogenoemde gelees en verstaan en stem in om die skool se riglyne vir die aanvaarding van IKT-beleid vir aanvaarbare gebruik te volg:

Naam van Leerder: .....

Klas: .....

Onderteken deur: .....

Datum: .....

Ouer handtekening.....

Ek het die bogenoemde punte met my kind bespreek en stem saam dat hy / sy toegelaat word om die rekenaars en internet tydens skool toe te gebruik. Ek het ook kennis geneem van die voorwaardes wat verband hou met die gebruik van selfone en ander elektroniese toestelle.

Ouer / Naam: .....

Onderteken deur: .....

Datum: .....